
АНОТАЦІЇ

І. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Дєсва Надія Миколаївна, доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАНУ. **Реалізація концепції соціальної держави через призму політики розвитку регіонів.** У статті розглянуто питання змін економічної бази соціалізації економіки в розрізі регіонів, оцінено механізм формування співвідношення економічного та соціального в економіці регіонів згідно з їх активністю в забезпеченні суспільної динаміки. Обґрунтовано чинники методологічного характеру, які гальмують розбудову фундаменту соціальної держави, через призму регіонів.

Ключові слова: регіон, результати функціонування, розвиток, вирівнювання, оцінка, чинники, перспективи.

Шкурупій Ольга Всеволодівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Тулъ Світлана Іванівна**, здобувач кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Інтелектуальна праця та її оцінка в умовах становлення постіндустріального суспільства.** У статті проаналізовано зміни, що відбуваються в системі трудових відносин у період становлення постіндустріального суспільства, зокрема зростання на світовому ринку попиту на працю висококваліфікованих працівників, формування нової системи трудових відносин, які базуються на комерціалізації інтелектуальної праці; досліджено сучасний досвід ефективної системи організації та стимулювання інтелектуальної праці в країнах економічних лідерах; проведено оцінку

інтелектуального потенціалу України та викремлено завдання, які необхідно вирішити для подальшого стимулювання та розвитку інтелектуальних та інноваційних процесів в Україні.

Ключові слова: комерціалізація інтелектуального капіталу, «золоті комірці», трудові відносини, інтелектуальна праця, інтелектуальний капітал, людський капітал, мотивація персоналу, заробітна плата, постіндустріальне суспільство, економіка знань.

Юрчик Галина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне). **Особливості реабілітації інвалідів у трудовій сфері: вітчизняний і зарубіжний досвід.** У статті доведено необхідність і досліджено особливості трудової реабілітації інвалідів в Україні. На основі вивчення іноземного досвіду запропоновано заходи щодо підвищення рівня інтеграції інвалідів у трудову сферу.

Ключові слова: інвалід, трудова реабілітація, професійна реабілітація, працевлаштування інвалідів.

Савицька Наталія Леонідівна, кандидат економічних наук, доцент, докторант Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. **Людський розвиток у координатах економіки щастя.** У статті розглянуто зв'язок між засобами досягнення щастя у господарському житті людини та її розвитком.

Ключові слова: економіка щастя, економіка знань, людина як суб'єкт розвитку, людський розвиток.

Азьмук Надія Анатоліївна, кандидат економічних наук, заступник директора Черкаського бізнес-коледжу. **Ринок праці України:**

тенденції і перспективи. У статті розглянуто стан і тенденції розвитку ринку праці України, визначено проблеми його функціонування та розглянуто перспективи.

Ключові слова: ринок праці, безробіття, зайнятість, продуктивність праці, інтелектуалізація праці.

Моторна Ірина Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». **Сучасні домінанти розвитку соціально-трудової сфери та притаманних їй відносин.** Стаття містить наукове обґрунтування концептуальних засад щодо формування та розвитку соціально-трудової сфери та притаманних їй відносин в умовах розвитку нової економіки.

Ключові слова: соціально-трудова відносина, трансформація відносин у сфері праці, диверсифікація форм зайнятості.

Бутук Олександр Ілліч, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічних систем та маркетингу Одеського національного політехнічного університету. **Тотожність трансакцій і регулювання.** У статті з'ясовано властивості регулюючої діяльності, обґрунтовано її тотожність із непродуктивною працею та з трансакціями. Це дозволяє автору виокремити три групи видів упорядковуючої діяльності: 1) чисті витрати управління – трансакції надбудови; 2) чисті витрати розподілу – трансакції алокаційної інфраструктури; 3) чисті витрати обігу – трансакції ринкової інфраструктури.

Ключові слова: трансакції, регулююча діяльність, витрати надбудови, трансакції розподілу, чисті витрати обігу.

Дармограй Володимир Іванович, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Черкаського державного технологічного університету. **Відтворення соціального потенціалу та інноваційна активність регіонів України.** У статті досліджено поняття «соціально-інноваційний розвиток регіону», розглянуто систему цілей соціально-інноваційного розвитку.

Ключові слова: регіон, потенціал, інноваційна активність, соціальний розвиток, ціль.

Любченко Олексій Миколайович, кандидат економічних наук, заступник Голови Державної податкової адміністрації України. **Основні тенденції та закономірності соціально-економічного розвитку України.** У статті досліджено основні тенденції та закономірності соціально-економічного розвитку України, сформовано групу показників, що відображають як виробничі аспекти нарощування потенціалу регіону, так і соціальної інфраструктури, яка забезпечує й підтримує в певних межах умови життя населення на достатньому рівні з метою забезпечення постійного довгострокового зростання регіону.

Ключові слова: регіон, соціально-економічний розвиток, показники, аналіз, потенціал регіону.

Радушко Юлія Павлівна, викладач кафедри економіки та маркетингу Харківського інституту управління. **Аналіз діючих систем оцінюючих показників рівня життя населення.** У статті досліджено найбільш популярні діючі системи показників для оцінки рівня життя населення країни. Зокрема, проаналізовано систему показників для оцінки рівня життя населення Японії, Швеції, України та Франції.

Ключові слова: рівень життя, населення, показники, освіта, здоров'я, національний дохід, якість життя.

Пасенко Владислав Михайлович, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Черкаського державного технологічного університету. **Інструменти захисту регіональних інтересів в умовах зовнішньоекономічної лібералізації.** У статті досліджено вплив факторів зовнішньоекономічної діяльності на регіональний соціально-економічний розвиток, визначено інструменти захисту регіональних інтересів умовах зовнішньоекономічної лібералізації та посилення глобалізаційних тенденцій, сформовано напрями адаптації регіону до нових умов господарювання.

Ключові слова: глобалізація, регіон, зовнішньоекономічна лібералізація, взаємодія, соціально-економічний розвиток.

Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління персоналом та економіки праці Харківського національного економічного університету. **Агавердієва Халіда Файддіновна**, викладач кафедри управління персоналом та економіки праці Харківського національного економічного університету. **Характеристика системи недержавного пенсійного забезпечення та недержавних пенсійних фондів.** У статті визначені суб'єкти, які здійснюють регулювання недержавного пенсійного забезпечення. Розглянуто основні функціональні повноваження щодо забезпечення управління НПФ, а також переваги, які отримують підприємства, беручи участь у НПФ.

Ключові слова: недержавне пенсійне забезпечення, недержавний пенсійний фонд, учасник НПФ, вкладник НПФ, рада НПФ.

Гончарова Світлана Юрївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом Харківського національного економічного університету. **Осадча Юлія Володимирівна**, аспірант кафедри управління персоналом Харківського національного економічного університету. **Аналіз інституційного середовища вітчизняного ринку праці.** У статті представлені основні інститути українського ринку праці та проведений їх аналіз. За результатами даного аналізу було визначено наявність дублювання деяких функцій, побудована матриця дублювання та представлений закордонний досвід регулювання відносин на ринку праці.

Ключові слова: інституційне середовище, законодавство про захист зайнятості, ринок праці.

Воронько Тетяна Вікторівна, кандидат економічних наук кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Федірець Олег Володимирович**, старший викладач кафедри менеджменту Полтавської державної

аграрної академії. **Енергозберігаюча політика як складова державного управління енергозбереженням.** У статті висвітлено стан державного управління енергозбереженням, розглянуто основні засади державної політики в даній сфері. Визначено основні напрями вдосконалення механізму енергозберігаючої політики та запропоновано заходи вдосконалення державного управління у сфері підвищення енергоефективності національної економіки.

Ключові слова: державне управління, енергозбереження, енергозберігаюча політика, принципи енергозберігаючої політики, механізм енергозберігаючої політики, енергоємність ВВП.

Казюка Наталія Петрівна, аспірант кафедри менеджменту та маркетингу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. **Актуальність інноваційно-технологічної моделі для розвитку сфери зайнятості.** У статті здійснено дослідження впливу інноваційно-технологічних процесів на сферу зайнятості населення, проведено оцінку основних показників наукової та інноваційної діяльності, проаналізовано основні проблеми інноваційної діяльності в Україні, розроблено ряд заходів щодо активізації науково-технічних процесів.

Ключові слова: інноваційно-технологічна модель, зайнятість, інноваційна діяльність, технології, розвиток НТП.

Мельничук О. П., аспірант Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАНУ. **Сурікова І. А.**, асистент Житомирського державного технологічного університету. **Кадрова політика та її завдання на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України.** У статті проаналізовано особливості формування та функціонування кадрової політики на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України. Систематизовані основні фактори, які впливають на формування кадрової політики підприємства та визначені завдання, які намагається вирішити кадрова політика для покращення діяльності підприємства.

Ключові слова: кадрова політика, фактори впливу, завдання кадрової політики.

Микитась Вікторія Володимирівна, аспірант Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. **Цінності та цілі державної політики на ринку праці.** У статті розглянуті питання та проблеми державної політики на ринку праці, виявлені її цілі та цінності. Наведено способи вдосконалення та підвищення ефективності формування державної політики на ринку праці.

Ключові слова: ринок праці, робоча сила, державна політика зайнятості, безробіття.

Строкань Ольга Анатоліївна, аспірант кафедри менеджменту Черкаського державного технологічного університету. **Стратегія інформатизації регіонального соціально-економічного розвитку.** У статті досліджено стратегію інформатизації регіонального соціально-економічного розвитку. Розглянуто основний зміст етапів системно-кібернетичного дослідження.

Ключові слова: стратегія, соціально-економічний розвиток, регіон, дослідження.

Монастирська Галина Віленівна, науковий співробітник Інституту економіки та прогнозування НАНУ. **Концептуальна модель мотивації продуктивної праці.** На основі системного та комплексного підходів розглянута система мотивації в сучасній Україні та обґрунтована її багаторівневність. Запропонована концептуальна модель системи мотивації продуктивної праці: для кожного рівня визначені відповідні суб'єкти, фактори й інструменти впливу на мотивацію працівника.

Ключові слова: концептуальна модель, мотивація праці, фактор мотивації, рівень мотивації, соціум.

Безрукова Наталія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Онїко Тетяна Анатоліївна**, студент-магістр ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Сучасні тенденції розвитку ТНК як рушійної сили процесу економічної**

глобалізації. У статті досліджено сучасні тенденції розвитку ТНК у процесі економічної глобалізації. Висвітлено роль державних ТНК і ТНК країн, що розвиваються. Доведено, що розпочалося і надалі продовжуватиметься перегрупування сил у напрямі зростання могутнього впливу державних ТНК, відбуватиметься зміцнення ТНК у країнах з перехідною економікою і країнах, що розвиваються, особливо азійських.

Ключові слова: транснаціональні корпорації, економічна глобалізація, транснаціоналізація економіки, пряме іноземне інвестування, державні ТНК.

Брижань Ірина Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. **Теоретичні аспекти забезпечення економічного зростання.** У статті досліджено сутність і проведено аналіз ключових факторів економічного зростання в існуючих теоретико-методологічних підходах до опису економічного зростання. Визначено основні напрями механізму забезпечення економічного зростання. Встановлено, що еволюційна економіка є найбільш перспективною методологією дослідження економічного зростання, а фактор інноваційного розвитку є основоположним у забезпеченні економічного зростання і значною силою, що приводить національну економіку до розвитку і забезпечення її екологізації.

Ключові слова: економічне зростання, економічний розвиток, рівновага, інновації, екологізація.

Сімкіна Ніна Володимирівна, аспірантка Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. **Формування мотивації до трудової діяльності у сім'ї.** У статті проаналізовано вплив сім'ї на ставлення людини до трудової діяльності, що безпосередньо пов'язано із трудовою мотивацією. Проаналізовано категорії «трудова мотивація» та способи формування її у сім'ї. Розглянуто функції трудової мотивації відображають її значення для господарської поведінки працівника, а її

структура демонструє зв'язок із структурою потреб людини. Визначено першорядне значення сім'я для формування господарської поведінки людини через механізм створення у неї певної моделі мотивації до трудової діяльності.

Ключові слова: мотивація до праці, сім'я, господарський світогляд, продуктивна праця.

Никифоренко Валерій Григорович, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Одеського державного економічного університету. **Прогнозування людського потенціалу як складова стратегії регіонального розвитку.** У статті сформовані основи використання імітаційного моделювання для прогнозування людського потенціалу регіону. На базі визначеного апарату обґрунтовані й запропоновані відповідні стратегічні програми з метою найбільш ефективного розвитку людського потенціалу регіону.

Ключові слова: імітаційна модель, прогнозування, людський потенціал регіону, стратегії розвитку.

Сливка Оксана Андріївна, викладач Тернопільського інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом. **Соціальні програми як інструмент досягнення цілей людського розвитку.** У статті йдеться про дієвий інструмент досягнення цілей концепції людського розвитку – соціальні програми. Розглянуто взаємозв'язок стратегій соціального й економічного розвитку регіонів і їх соціальних програм із індексом регіонального людського розвитку.

Ключові слова: соціальні програми, концепція людського розвитку, індекс регіонального людського розвитку.

Кравченко Олександр Олександрович, аспірант кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Соціально-економічна сутність заробітної плати в сучасних умовах.** У статті розглянуті певні підходи до визначення сутності заробітної плати. Досліджено сучасні проблеми в організації оплати праці на підприємствах і

чинники впливу на заробітну плату в умовах конкурентного середовища.

Ключові слова: заробітна плата, трудовий дохід, ціна робочої сили, елемент ціни виробництва.

Колмикова Євгенія Василівна, аспірант кафедри міжнародної економіки Донецького національного університету. **Досвід регулювання міграційних процесів за рубіжем і можливості його використання в Україні.** У статті розглянуті особливості регулювання міжнародних міграційних процесів у національному ринку праці, тенденції залежності вітчизняного ринку праці від зовнішньої міграції населення. Викладений закордонний досвід розвитку трудової міграції та його можливості використання в Україні.

Ключові слова: міжнародна міграція населення, імміграційна політика, ринок праці, дефіцит трудових ресурсів.

Буяк Марина Миколаївна, аспірант кафедри управління персоналом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. **Особливості соціально-демографічних передумов формування людського капіталу України з часів незалежності.** У статті проаналізовано соціально-демографічні чинники формування людського капіталу України з часів проголошення її незалежності. Підкреслено суттєвий вплив соціально-демографічної ситуації на формування та відтворення людини як ресурсу праці.

Ключові слова: людський капітал, народжуваність, смертність, статевовікова структура населення, міграційні процеси, рівень здоров'я та освіти в країні.

Черноіванова Ольга Германівна, аспірантка кафедри управління персоналом і економіки праці Донецького національного університету. **Сучасні тенденції економічної активності й зайнятості молоді та їх прогнозування у Донецькій області.** Стаття присвячена визначенню сучасного стану економічної активності та зайнятості молоді, а також його прогнозуванню у Донецькій області. Здійснено порівняльний аналіз структури зайнятості молоді в чисельності штатних працівників,

який свідчить про достатньо високий рівень нерівномірності зайнятих за видами економічної діяльності. Подано пропозиції, за допомогою яких можна досягти певних позитивних зрушень у сфері працевлаштування молоді.

Ключові слова: економічно активне населення, зайнятість, ринок праці, молодь, види економічної діяльності, трудовий потенціалу, робоча сила.

Моксрова Наталія Валентинівна, здобувач ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Споживча кооперація як людинорозмірна господарська система.** В статті викладені результати аналізу споживчої кооперації як складної людино розмірної господарської системи, акцентовано увагу на першості її соціальної місії.

Ключові слова: споживча кооперація, кооператив, інтегральна сутність людини, господарство, людино розмірна система.

Пасєка Станіслава Раймондівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, старший науковий співробітник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. **Пріоритетні напрями використання соціально-трудоного потенціалу регіону.** У статті проведено аналіз компонентних складових соціально-трудоного потенціалу регіону в контексті реалізації цілей Стратегії розвитку Черкаської області до 2015 р. Визначені та конкретизовані нові стратегічні перспективи розвитку Черкащини з метою збереження і ефективного використання соціально-трудоного потенціалу.

Ключові слова: соціально-трудоный потенціал, структура соціально-трудоного потенціалу, стратегія розвитку регіону.

Романюк Михайло Дмитрович, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. **Романюк Тарас Михайлович**, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. **Соціальні пріоритети економічного розвитку регіону.** У статті конкретизовано аспекти проблеми здійснення заходів активної державної соціальної політики для подолання демографічної кризи і досягнення сталого демографічного розвитку, нормалізації відтворення населення за рахунок підвищення якості населення, збереженні та відтворенні його життєвого та трудового потенціалу.

Ключові слова: соціальна політика, населення, демографічна криза.

II. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Лозинська Тамара Миколаївна, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту Полтавської державної аграрної академії. **Лещина Олена Григорівна**, старший викладач кафедри менеджменту Полтавської державної аграрної академії. **Зрушення в демографічній структурі сільської місцевості та їх вплив на кадрове забезпечення аграрних підприємств.** У статті виявлено демографічні тенденції в сільській місцевості, проаналізовано їх вплив на кадрове забезпечення аграрних підприємств і обґрунтовано пріоритети людського розвитку.

Ключові слова: демографічна структура, кадрове забезпечення, аграрне підприємство, сільське населення, наймані працівники, зайнятість.

Нестуля Світлана Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Функції лідера-керівника: теоретичний аспект.** У статті проаналізовано основні функції керівника та визначено функції сучасного лідера, зумовлені процесами прийняття управлінських рішень, комунікації, технології управління персоналом. Зроблено висновок про те, що ефективність лідерства забезпечується взаємодією функцій.

Ключові слова: управління, лідерство, лідер, функція, класифікація, персонал.

Писаренко В'ячеслав Петрович, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Переваги електронного документообігу в управлінській діяльності.** У статті відображено стан і проблеми впровадження електронного документування в органах державного управління України. Переваги електронного документообігу та деякі висновки дослідження організаційно-правових аспектів побудови інформаційного суспільства.

Ключові слова: органи державного управління, електронний документ, система електронного документообігу, безпаперовий обіг інформації, електронне урядування, інформаційно-телекомунікаційні системи.

Лебедева Світлана Миколаївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світової й національної економіки Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації. **Афонченко Петро Іванович**, генеральний директор ВАТ «Комінтерн». **Злотникова Н. В.**, аспірант кафедри світової й національної економіки Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації. **Мотивація праці в ВАТ «Комінтерн»: стан і перспективи.** Стаття присвячена питанням мотивації праці робітників підприємства легкої промисловості – ВАТ «Комінтерн». Розглянуто ключові категорії мотивації, охарактеризовано стан матеріального й морального стимулювання праці робітників, визначено напрями вдосконалення оплати праці й інших елементів її мотивації.

Ключові слова: мотивація праці, стимулювання праці, оплата праці, заробітна плата, преміювання робітників.

Цьохла Світлана Юрївна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту підприємницької діяльності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. **Окуловський Олексій Сергійович**, аспірант кафедри менеджменту підприємницької діяльності Таврійського національного університету імені В. І. Вернад-

ського. **Економічні проблеми сезонності курортно-рекреаційної діяльності в Україні.** У статті розглянуто особливості туризму і рекреації в Україні, що є пріоритетними напрямами розвитку економіки держави. Наведено дані про сезонність попиту на послуги курортно-рекреаційної сфери, відмічено специфічні форми сезонної нерівномірності, визначено напрями подолання негативних тенденцій розвитку і підйому курортно-рекреаційної інфраструктури країни.

Ключові слова: сезонність, сезонна нерівномірність, відпочинок, туризм, курортно-рекреаційна діяльність.

Карпенко Наталія Володимирівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри маркетингу ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Ананьєва Інна Анатоліївна**, викладач Черкаського кооперативного економіко-правового коледжу. **Напрями розвитку екологічного маркетингу у зарубіжних кооперативах.** У статті автори розглядають міжнародний досвід розвитку екологічного маркетингу в споживчих кооперативах Європи, визначають його особливості для кооперативної системи господарювання та заходи щодо формування основних принципів екологічного маркетингу в системі споживчої кооперації України.

Ключові слова: споживча кооперація, ЄвроКооп, соціально відповідальний маркетинг, екологічний маркетинг.

Норкіна Ольга Миколаївна, кандидат технічних наук, доцент кафедри економіки та морського права Херсонської державної морської академії. **Економічні аспекти проведення сюрвеєрських операцій на морському транспорті.** У статті систематизовані основні проблеми якісного проведення сюрвеєрських операцій, що виникають перед українськими підприємствами морського транспорту в сучасних ринкових умовах. Досліджено вплив економічних аспектів організації і проведення сюрвеєрських робіт на кінцевий результат комерційної угоди, що сприяє генеруванню сучасного підходу до формування витрат, з метою удосконалення системи управління пе-

ревеженнями вантажів у транспортній галузі України.

Ключові слова: сюрвеєр, вантажні операції, драфт-сюрвей, експертиза, фінансові результати.

Павленко Ірина Геннадіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту підприємницької діяльності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. **Норенко Іоланта Іванівна**, викладач кафедри економіки і організації виробництва Феодосійського політехнічного інституту Національного університету кораблебудування імені Адмірала Макарова. **Гаврилко Петро Петрович**, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів Ужгородського навчального центру Київського національного торговельно-економічного університету. **Особливості розвитку ресторанного бізнесу України та АР Крим.** У статті представлено характеристику ресторанного бізнесу, розглянуто особливості сучасного розвитку ресторанного господарства на національному та регіональному рівні.

Ключові слова: ресторанний бізнес, споживач, заклади, тенденції.

Шимановська-Діанич Людмила Михайлівна, кандидат технічних наук, доцент, докторант кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Концептуальні засади вдосконалення системи управління розвитком персоналу організацій споживчої кооперації України.** У статті сформульовані концептуальні засади вдосконалення системи управління розвитком персоналу організацій споживчої кооперації України, визначені основні напрями їх реалізації та підходи до розробки конкретних заходів.

Ключові слова: концепція, персонал, розвиток, споживча кооперація.

Мельничук Дмитро Петрович, кандидат економічних наук, докторант Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАНУ. **Коровчук Любов Ігорівна**, здобувач Житомирського державного

технологічного університету. **Руйнація людського капіталу організації під впливом професійного вигорання керівника: діагностика та способи запобігання.** У статті проаналізовано сутність, причини та наслідки професійного вигорання в контексті теорії людського капіталу. Охарактеризовано фізичну, емоційну, поведінкову, інтелектуальну та соціальну складову професійного вигорання керівних кадрів. Визначено роль вищої освіти в процесі становлення особистості менеджера та запропоновано пріоритетні напрями консультативної підтримки, спрямованої на забезпечення психологічної цілісності та рівноваги управлінського персоналу.

Ключові слова: людський капітал, управлінська діяльність, емоційне та професійне вигорання, особистість керівника.

Скляр Георгій Павлович, кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Яріш Олена Валентинівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Гнипа-Черневецька Лілія Володимирівна**, старший викладач кафедри фінансів ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Соціальна відповідальність у структурі мотивації інвестування в туристичному бізнесі.** У статті розглянуто еволюцію становлення та сутність концепції соціальної відповідальності. Визначено мотиваційну роль соціальної відповідальності у процесі здійснення інвестицій у туристичному бізнесі.

Ключові слова: соціальна відповідальність, інвестування, туристичний бізнес, мотивація.

Самойлик Юлія Василівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Стратегічні напрями соціальної політики підприємства.** У статті розкрито сутність соціальної політики підприємства як складової його загальної стратегії розвитку. Сформульовано основні стратегічні напрями соціальної політики підприємства на внутрішньому та зо-

внішньому рівнях з урахуванням відповідних чинників. Визначено показники ефективності соціальної стратегії підприємства.

Ключові слова: соціальна політика підприємства, стратегія, чинники, що визначають напрями стратегії соціальної політики підприємства, показники ефективності соціальної стратегії.

Проскура Володимир Федорович, кандидат економічних наук, професор, декан економічного факультету Мукачівського державного університету. **Економічна оцінка ресурсного забезпечення підприємств агропромислового кластера.** У статті досліджено способи оцінки ресурсного забезпечення підприємства в агропромисловому комплексі.

Ключові слова: оцінка, ресурс, агропромисловий комплекс, кластер.

Карпенко Юрій Вікторович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Управління матеріальним стимулюванням персоналу підприємства.** У статті розглянуто сутність мотивації стимулювання праці, проведено аналіз ролі основних видів матеріальних стимулів у механізмі мотивації персоналу, запропоновано способи його вдосконалення на підприємстві у сучасних умовах.

Ключові слова: матеріальні стимули, персонал, основна заробітна плата, додаткова оплата праці.

Богоявленська Юлія В'ячеславівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці Житомирського державного технологічного університету. **Системогенез управління як сучасний базис інноваційного розвитку економіки.** У статті досліджено проблему системогенезу управління; досягнуто мету визначення особливостей і підтвердження обґрунтованості його використання в інноваційній економіці. Висвітлено аспекти сучасного управління на всіх рівнях економіки, базуючись на положеннях інституціоналізму, синергетики. Результати узагальнено з урахуванням

інституціональних і геоекономічних трансформацій.

Ключові слова: системогенез управління, інноваційний розвиток, інституціоналізм, синергетика.

Цебень Руслан Людвікович, кандидат економічних наук, завідувач кафедри обліку і аудиту Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. **Особливості побудови системи кадрового менеджменту в енергопостачальних компаніях України.** У статті розглянуті особливості побудови системи кадрового менеджменту в енергопостачальних компаніях України. Особливу увагу приділено законам, закономірностям, принципам побудови системи кадрового менеджменту.

Ключові слова: кадровий менеджмент, енергопостачальні компанії, закони, закономірності, принципи.

Савіна Наталія Борисівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва Національного університету водного господарства та природокористування. **Самолук Наталія Миколаївна**, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри трудових ресурсів і підприємництва Національного університету водного господарства та природокористування. **Механізм формування ефективного соціального пакета.** У статті розглянуто класифікацію соціальних пакетів і на основі цього виділено особливості механізму їх формування. Визначено, що на ефективну наповненість соціального пакета повинні впливати як актуальні персональні потреби працівників, так і результатів їх індивідуальної праці.

Ключові слова: додаткове стимулювання, соціальний пакет, персональні потреби.

Шкода Тетяна Никодимівна, кандидат економічних наук, докторант Національного авіаційного університету. **Матеріальне стимулювання персоналу.** У статті розглянуто специфіку матеріального стимулювання персоналу підприємства для різних груп працівників. Також проаналізовано останні тенденції розвитку цієї сфери в Україні.

Ключові слова: матеріальне стимулювання, персонал, винагорода, гнучкі форми оплати праці.

Біловол Раїса Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Сутність кадрової стратегії підприємства та методичні засади її формування.** У статті розглянуто проблему визначення сутності кадрової стратегії підприємства, доведена необхідність її формування як невід'ємної складової загальної стратегії підприємства. Розроблено методичний підхід до формування раціональної основи визначення стратегічних альтернатив управління кадровим потенціалом, в основу якого покладено матричний метод аналізу.

Ключові слова: кадрова стратегія, стратегічні альтернативи, кадровий потенціал, управління кадровим потенціалом.

Костишина Тетяна Адамівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Проблеми оплати праці в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства.** У статті досліджено проблеми оплати праці в Україні, визначено сутність оплати праці як конкурентної переваги підприємства, основні завдання формування оплати праці в контексті конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: оплата праці, конкурентоспроможність, конкурентні переваги, конкурентоспроможна оплата праці.

Калина Алла Василівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». **Організаційно-економічний механізм регулювання оплати праці у системі категорій корпоративної соціальної відповідальності.** У статті розглянуто проблеми формування механізму оплати праці як однієї з головних складових господарського механізму. Охарактеризовано структуру гос-

подарського механізму, складові механізму оплати праці в контексті корпоративної соціальної відповідальності. На основі проведеного аналізу внесені пропозиції щодо забезпечення виконання заробітною платою функцій, характерних їй в економіці ринкового типу.

Ключові слова: механізм, оплата праці, заробітна плата, корпоративна соціальна відповідальність, господарський механізм.

Делія Оксана Вікторівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Роль комунікативної компетентності керівника в управлінні персоналом.** У статті поданий стислий аналіз особливостей і проблем сучасної ділової комунікації в управлінні персоналом і охарактеризовані основні складові комунікативної компетентності керівника.

Ключові слова: комунікація, комунікативна компетентність, управління персоналом.

Слівінська Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Тернопільського національного економічного університету. **Підвищення мотиваційного механізму заробітної плати, заснованого на системі грейдів.** У статті досліджено етапи побудови системи грейдування, доцільність використання та її вплив на підвищення мотиваційного механізму заробітної плати в сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: грейд, грейдування, оцінка посад.

Коробкін Анатолій Зиновійович, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічних дисциплін Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації. **Напрями вдосконалення аналізу витрат на оплату праці персоналу організацій торгівлі.** У статті представлені нові підходи до аналізу витрат на оплату праці в організаціях торгівлі, зокрема споживчої кооперації. Пильну увагу приділено удосконаленню факторного аналізу цієї статті витрат за рахунок

введення у формули їх рівнів факторів другого рівня.

Ключові слова: економічний аналіз, витрати на оплату праці, споживча кооперація, роздрібний товарообіг, продуктивність праці, фактори.

Гунченко Марія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Надута-Скринник Оксана Костянтинівна**, аспірантка кафедри соціальної медицини, організації й економіки охорони здоров'я ВДНЗ «Українська медична стоматологічна академія». **Особливості формування й реалізації механізмів мотивації праці лікарів в умовах функціонування традиційних та інноваційних фінансово-організаційних моделей першої медико-санітарної допомоги.** У статті подано результати дослідження основних елементів механізму мотивації праці лікарів, залучених до різних фінансово-організаційних моделей надання першої медико-санітарної допомоги, розкриті їхня пріоритетність та взаємозв'язок, проведено порівняльний аналіз. Обґрунтовані висновки відносно можливого впливу існуючих мотиваційних чинників на якість та ефективність роботи лікарів першої медико-санітарної допомоги.

Ключові слова: фінансово-організаційні моделі, мотивація праці лікарів, механізм мотивації праці, мотиваційний чинник.

Зелена Марія Іванівна, викладач кафедри управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету. **Мотивація як головний чинник підвищення ефективності праці персоналу підприємства.** У статті розглянуто особливості мотивації персоналу за сучасних умов ринкової економіки. Досліджуються питання мотиваційних факторів і їх впливу на ефективність праці персоналу підприємства.

Ключові слова: мотивація, персонал, чинники.

Енгель Ольга Петрівна, асистент кафедри управління персоналом та економіки пра-

ці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Проблеми аудиту людських ресурсів у системі управління персоналом.** У статті розглянуто значення аудиту людських ресурсів в системі управління персоналом і їх вплив на ефективність діяльності організації в умовах трансформації економічних відносин.

Ключові слова: аудит, дефіцит ключових навичок, людські ресурси, управління персоналом.

Турчина Валентина Михайлівна, асистент кафедри управління персоналом та економіки праці ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». **Інформаційне та програмне забезпечення управління ефективністю праці.** У статті висвітлені питання залучення інформаційних систем і програмного забезпечення в процесі управління ефективністю праці як одного із інноваційних інструментів підвищення ефективності праці та методу сприяння нормалізації ступенів характеристик праці.

Ключові слова: ефективність праці, якість праці, складність праці, інтенсивність праці, напруженість праці, важкість праці, інформаційні технології.

Тараненко Олександр Олексійович, аспірант кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Кадровий потенціал у забезпеченні економічної стійкості торговельних підприємств.** У статті обґрунтовано роль кадрового потенціалу в управлінні забезпеченням економічної стійкості торговельних підприємств і функції підрозділів організаційної структури у цьому процесі.

Ключові слова: кадровий потенціал, економічна стійкість, функції, управління.

Єпішев Олександр Сергійович, аспірант кафедри економічної теорії та економічних методів управління Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. **Особливості організації та оплати праці в аграрному секторі виробництва.** У статті розглянуто існуючі форми та системи оплати праці аграрного сектора економіки, проаналізовані

існуючі проблеми та запропоновані способи їх вирішення.

Ключові слова: оплата праці, форми та системи оплати праці, мотивація, аграрний сектор, трудова діяльність.

Максюта Вікторія Василівна, аспірантка кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Аспекти підвищення продуктивності праці в контексті ефективного управління персоналом.** У статті висвітлено аспекти підвищення продуктивності праці в контексті ефективного управління персоналом. Обґрунтовано необхідність дослідження проблеми підвищення управління продуктивністю праці в ринкових умовах господарювання в контексті ефективного управління персоналом. Визначено особливості управління продуктивністю праці на підприємствах і організаціях системи Укоопспілки.

Ключові слова: ефективність праці, організація праці, продуктивність праці, управління продуктивністю праці, роздрібна торгівля.

Крючко Олег Сергійович, аспірант кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Теоретичні аспекти кадрової політики на підприємстві в сучасних умовах.** У статті розглянуті певні теоретичні аспекти кадрової політики та напрями її удосконалення на підприємстві в сучасних умовах. Розкрито функції керівника підприємства, реалізація яких має забезпечувати досягнення стратегічних цілей як працівників, так і підприємства в цілому.

Ключові слова: кадрова політика, персонал, керівник, стратегія управління персоналом, суб'єкт кадрової політики.

Якімова Наталія Сергіївна, аспірантка кафедри управління персоналом та економіки праці Донецького національного університету. **Інституційне забезпечення системи управління професійною орієнтацією: особливості функціонування та напрями вдосконалення.** Стаття присвячена дослідженню інституційного забезпечення системи

управління професійною орієнтацією населення в Україні. Розглянуто особливості функціонування та засоби управління системою професійної орієнтації в сучасних умовах. На основі проведеного аналізу запропоновано способи вдосконалення механізму управління системою профорієнтації населення, визначено його принципи, функції, структуру, методи, суб'єкти та об'єкти управління.

Ключові слова: інституційне забезпечення, система управління професійною орієнтацією, механізм управління профорієнтацією, нормативно-правова база, рівні управління, суб'єкти й об'єкти управління профорієнтацією, центр зайнятості, навчальні заклади.

Ищейкін Тимур Євгенович, аспірант кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Інноваційний розвиток як предмет дослідження інноватики.** У статті наведені результати узагальнення, систематизації та поглиблення наукових поглядів на розуміння сутності інноваційного розвитку. Розкриті основні сфери досліджень і дослідницькі парадигми інноватики.

Ключові слова: інноватика, інновації, інноваційний розвиток, новації, нововведення, парадигма.

Бабенко Олена Миколаївна, асистент кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Розвиток лідерських якостей особистості за рахунок участі в органах студентського самоврядування вищого навчального закладу.** У статті розглянуто розвиток лідерських якостей особистості через призму роботи в органах студентського самоврядування ВНЗ. Охарактеризовано студентського лідера сьогодення.

Ключові слова: органи студентського самоврядування, лідерство, ефективне, резонансне, відповідальне лідерство.

Корчака Сергій Михайлович, аспірант кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Еволюція підходів до визначення сутності кадрово-управ-**

лінського потенціалу на підприємствах торгівлі. У статті узагальнено деякі наукові підходи до визначення «кадрово-управлінського потенціалу на підприємствах торгівлі» та визначені його особливості, що зумовлені специфікою торговельної галузі.

Ключові слова: персонал, потенціал, кадрово-управлінський потенціал, підприємства торгівлі.

Зотова Олена Миколаївна, завідувач експлуатаційного відділення Полтавського нафтового геологорозвідувального технікуму, здобувач ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Актуальність застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні персоналом у вищих навчальних закладах.** У статті розглянуто питання про доцільність упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні персоналом ВНЗ і позитивні сторони цього процесу. Сучасні умови характеризуються підвищенням ролі персоналу в навчальних закладах. Саме тому особливої актуальності на сучасному етапі набувають питання управління інформаційним розвитком персоналу. Головним напрямом перебудови системи управління персоналом навчального закладу є його радикальне удосконалення, пристосування до сучасних умов, масове використання новітньої комп'ютерної і телекомунікаційної техніки та формування на її основі високоефективних інформаційно-управлінських технологій.

Ключові слова: управління розвитком персоналу, трансформація управління персоналом, автоматизація управління персоналом, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційна стратегія розвитку персоналу, інформаційне середовище, інформаційне суспільство, інформаційна культура.

Плотник Ольга Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Мотиваційний моніторинг як чинник підвищення продуктивності праці в аграрних підприємствах.** У статті розглянуто сутність та

мету мотиваційного моніторингу. Досліджено структуру мотиваційних чинників робітників та спеціалістів аграрних підприємств Полтавської області. Проаналізовано динаміку заробітної плати та продуктивності праці у сільському господарстві. Визначено принципи та шляхи удосконалення мотиваційного механізму в аграрних підприємствах.

Ключові слова: мотивація, мотиваційний моніторинг, заробітна плата, продуктивність праці, матеріальне стимулювання.

III. ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ

Дадашев Бадирхан Абдулмуталімович, доктор економічних наук, заступник директора Севастопольського інституту банківської справи УАБС НБУ. **Гриценко Олена Іванівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ». **Рейтингова оцінка кредитних спілок.** Стаття присвячена системному вивченню проблем удосконалення конкурентоспроможності кредитної кооперації в Україні через здійснення рейтингової оцінки діяльності кредитних спілок.

Ключові слова: кооперативний рух, конкурентоспроможність, кредитна спілка, кооператив, рейтинг, рейтингова оцінка.

Лєскова Олена Ігорівна, магістрант кафедри грошового обігу і кредиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Брітченко Ігор Геннадійович**, доктор економічних наук, професор, директор МППК ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Банківський маркетинг як спосіб уникнення проблемної заборгованості банків в умовах економічної рецесії.** У статті досліджено основні причини, що призвели до виникнення проблемної заборгованості в банківському секторі України. Проведено аналіз кредитного портфеля та простроченої заборгованості в банках України за 2007–2011 рр. Висвітлено провідну роль банківського маркетингу у боротьбі з проблемною заборгованістю.

Ключові слова: проблемна заборгованість, банківський маркетинг, фінансова криза.

Чернявська Олена Валеріївна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри фінансів ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Рафальська Ольга Миколаївна**, магістрант ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Методика оцінки ефективності механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства споживчої кооперації України.** У статті розглянуто суть і структуру механізму управління фінансовою стійкістю підприємства споживчої кооперації.

Ключові слова: фінансова стійкість, механізм управління фінансовою стійкістю, ефективність механізму управління, інтегрально-бальна оцінка.

Черненко Ксенія Володимирівна, студентка аспірантури Полтавської державної аграрної академії. **Діденко Іван Володимирович**, студент магістратури ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Оцінка фінансового стану підприємств зернопереробного підкомплексу.** У статті розглянуто питання важливості оцінки фінансового стану підприємства, його платоспроможності, фінансової стійкості, зовнішнього та внутрішнього аналізу аграрного сектора економіки.

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, фінансовий аналіз, зовнішній фінансовий аналіз, внутрішній фінансовий аналіз, фінансовий стан господарюючого суб'єкта.

Гордієнко Володимир Олександрович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та державного управління Дніпропетровської державної фінансової академії. **Тимошенко Марина Вікторівна**, кандидат технічних наук, доцент кафедри фінансів та державного управління Дніпропетровської державної фінансової академії. **Тенденції банківського кредитування та економічне зростання в Україні.** У статті проаналізовано особливості структури банківського кредитування у період 2005–2010 рр. На основі кореляційно-регресійного аналізу досліджено

окремі аспекти взаємозалежності кредитної політики та економічного зростання країни.

Ключові слова: банківське кредитування, кредитна політика, нефінансові корпорації, сектори економіки, структура промисловості, лінійна регресія, багатофакторна модель.

IV. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ

Кравченко Ірина Юріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Захарченко Віталій Юрійович**, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Соболь Ганна Олегівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Контроль у системі управління податковими платежами.** У статті досліджено контрольну функцію в системі управління податковими платежами підприємства. Визначено вплив контролю податкових платежів на діяльність підприємства й основні його завдання.

Ключові слова: податкові платежі, контроль, витрати, оптимізація, ухилення від податків.

Платонова Ірина Андріївна, асистент аудитора ТОВ «АФ «ПРОФЕСІОНАЛ-АУДИТ», м. Запоріжжя. **Проблеми та перспективи аудиту в Україні.** У статті визначено реальний стан розвитку аудиту в Україні. Виокремлено основні проблеми розвитку аудиторської діяльності та запропоновано перспективні напрями їх подолання.

Ключові слова: аудиторська діяльність, документування процесу, ефективність, проблеми розвитку аудиту, резерви, система аудиту, система організації, стандарти, фактори впливу.

V. ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Кичко Ірина Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри

управління персоналом та економіки праці Чернігівського державного технологічного університету. **Еволюція підходів до розгляду категорії «потреби».** У статті досліджено розвиток і становлення кооперативного сектора кредитної системи України. Проаналізовано діяльність різних видів кредитних кооперативних установ, їх соціальний склад.

Ключові слова: потреби, підходи, методи дослідження, предмет вивчення, еволюція підходів.

Гасюк Лариса Миколаївна, кандидат педагогічних наук кафедри менеджменту організацій і зовнішньоекономічної діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Національне виховання молоді у світлі народної педагогіки.** У статті розглянуто актуальні питання розвитку національного виховання молоді у світлі традиційної культур, народної педагогіки. Висвітлено проблеми та запропоновано способи вдосконалення виховання в умовах соціальної кризи в суспільстві.

Ключові слова: виховання, культура, традиції, народна виховна мудрість.

Клименко Віта Іванівна, асистент кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгів-

лі». **Розвиток кооперативних організацій в Україні: історичний аспект.** У статті досліджено розвиток і становлення кооперативного сектора кредитної системи України. Проаналізовано діяльність різних видів кредитних кооперативних установ, їх соціальний склад.

Ключові слова: ощадно-позичкове товариство, «Селянська каса», Крайовий союз кредитовий.

VI. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Джонсон Кандіда, професор Холиоук Ком'юніті Колледжа (Holyoke Community College, USA, MA), США, штат Масачусетс. **Боровиков Олександр Володимирович**, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Досвід викладання дисципліни «Інформаційні технології в управлінні персоналом і економіки праці».** У статті викладено досвід організації навчального процесу з дисципліни «Інформаційні технології в управлінні персоналом і економіки праці».

Ключові слова: інформаційні системи, інформаційні технології, управління персоналом, економіка праці.

АННОТАЦИИ

І. ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Деева Надежда Николаевна, доктор экономических наук, профессор, главный научный сотрудник Института демографии и социальных исследований имени Н. В. Птухи НАНУ. **Реализация концепции социального государства сквозь призму политики развития регионов.** В статье рассмотрены вопросы изменений экономической базы социализации в разрезе регионов, проведена оценка механизма формирования соотношения экономического и социального в экономике регионов в соответствии с их активностью в обеспечении общественной динамики. Обоснованы факторы методологического характера, которые тормозят построение фундамента социального государства, через призму регионов.

Ключевые слова: регион, результаты функционирования, развитие, выравнивание, оценка, факторы, перспективы.

Шкурупий Ольга Всеволодовна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Туль Светлана Ивановна**, соискатель кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Интеллектуальный труд и его оценка в условиях становления постиндустриального общества.** В статье проанализированы изменения, происходящие в системе трудовых отношений в период становления постиндустриального общества, в частности, возрастание спроса на труд высококвалифицированных работников на мировом рынке, формирование новой системы трудовых отношений, которые основываются на коммерциализации интеллектуального труда.

Ключевые слова: коммерциализация интеллектуального капитала, «золотые ворот-

нички», трудовые отношения, интеллектуальный труд, интеллектуальный капитал, человеческий капитал, мотивация персонала, заработная плата, постиндустриальное общество, экономика знаний.

Юрчик Галина Николаевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры трудовых ресурсов и предпринимательства Национального университета водного хозяйства и природопользования (г. Ровно). **Особенности реабилитации инвалидов в трудовой сфере: отечественный и зарубежный опыт.** В статье доказана необходимость и исследованы особенности трудовой реабилитации инвалидов в Украине. На основе изучения иностранного опыта предложены мероприятия по повышению уровня интеграции инвалидов в трудовую сферу.

Ключевые слова: инвалид, трудовая реабилитация, профессиональная реабилитация, трудоустройство инвалидов.

Савицкая Наталья Леонидовна, кандидат экономических наук, доцент, докторант Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. **Человеческое развитие в координатах экономики счастья.** В статье рассмотрена связь между средствами достижения счастья в хозяйственной жизни человека и его развитием.

Ключевые слова: экономика счастья, экономика знаний, человек как субъект развития, человеческое развитие.

Азьмук Надежда Анатольевна, кандидат экономических наук, заместитель директора Черкасского бизнес-колледжа. **Рынок труда Украины: тенденции и перспективы.** В статье рассмотрены состояние и динамика развития рынка труда Украины, определены его тенденции, очерчены проблемы и противоре-

чия функционирования национального рынка труда, определены его перспективы.

Ключевые слова: рынок труда, безработица, занятость, производительность труда, интеллектуализация труда.

Моторна Ирина Ивановна, кандидат экономических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана». **Современные доминанты развития социально-трудовой сферы и характерных для нее отношений.** Статья содержит научное обоснование концептуальных основ по формированию и развитию социально-трудовой сферы и присущих ей отношений в условиях развития новой экономики.

Ключевые слова: социально-трудовые отношения, трансформация отношений в сфере труда, диверсификация форм занятости.

Бутук Александр Ильич, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономических систем и маркетинга Одесского национального политехнического университета. **Тождество транзакций и регулирования.** В статье на базе уяснения свойств регулирующей деятельности обосновывается её тождество с непроизводительным трудом и с транзакциями. Это позволяет автору выделить три группы видов упорядочивающей деятельности: 1) чистые издержки управления – транзакции надстройки; 2) чистые издержки распределения – транзакции аллокационной инфраструктуры; 3) чистые издержки обращения – транзакции рыночной инфраструктуры.

Ключевые слова: транзакции, регулирующая деятельность, затраты надстройки, транзакции распределения, чистые издержки обращения.

Дармограй Владимир Иванович, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента Черкасского государственного технологического университета. **Воспроизведение социального потенциала и инновационная активность регионов Украины.** В статье исследованы понятие «социально-инновационное развитие региона», рассмотре-

на система целей социально-инновационного развития.

Ключевые слова: регион, потенциал, инновационная активность, социальное развитие, цель.

Любченко Алексей Николаевич, кандидат экономических наук, заместитель Главы Государственной налоговой администрации Украины. **Основные тенденции и закономерности социально-экономического развития Украины.** В статье исследованы основные тенденции и закономерности социально-экономического развития Украины, сформирована группа показателей, отражающих как производственные аспекты наращивания потенциала региона, так и социальной инфраструктуры, которая обеспечивает и поддерживает в определенных пределах условия жизни населения на достаточном уровне в целях обеспечения постоянного долгосрочного роста региона.

Ключевые слова: регион, социально-экономическое развитие, показатели, анализ, потенциал региона.

Радущко Юлия Павловна, преподаватель кафедры экономики и маркетинга Харьковского института управления. **Анализ действующих систем оценивания показателей уровня жизни населения.** В статье исследованы самые популярные действующие системы показателей для оценки уровня жизни населения страны. В частности, проведен анализ системы показателей для оценки уровня жизни населения Японии, Швеции, Украины и Франции.

Ключевые слова: уровень жизни населения, показатели, образование, здоровье, национальный доход, качество жизни.

Пасенко Владислав Михайлович, кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики Черкасского государственного технологического университета. **Инструменты защиты региональных интересов в условиях внешнеэкономической либерализации.** В статье исследовано влияние факторов внешнеэкономической деятельности на региональное социально-эконо-

мическое развитие, определены инструменты защиты региональных интересов в условиях внешнеэкономической либерализации и усиления глобализационных тенденций, сформированы направления адаптации региона к новым условиям хозяйствования.

Ключевые слова: глобализация, регион, внешнеэкономическая либерализация, взаимодействие, социально-экономическое развитие.

Назарова Галина Валентиновна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой управления персоналом и экономики труда Харьковского национального экономического университета. **Агавердиева Халида Фаиддиновна**, преподаватель кафедры управления персоналом и экономики труда Харьковского национального экономического университета. **Характеристика системы негосударственного пенсионного обеспечения и негосударственных пенсионных фондов.** В статье определены субъекты, осуществляющие регулирование негосударственного пенсионного обеспечения. Также рассмотрены основные функциональные полномочия по обеспечению управления НПФ, а также преимущества, которые получают предприятия при принятии участия в НПФ.

Ключевые слова: негосударственное пенсионное обеспечение, негосударственный пенсионный фонд, участник НПФ, вкладчик НПФ, совет НПФ.

Гончарова Светлана Юрьевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры управления персоналом Харьковского национального экономического университета. **Осадчая Юлия Владимировна**, аспирантка кафедры управления персоналом Харьковского национального экономического университета. **Анализ институциональной среды отечественного рынка труда.** В статье представлены основные институты украинского рынка труда и проведен их анализ. По результатам данного анализа было определено наличие дублирования некоторых функций, построена матрица дублирования и представлен зарубежный

опыт регулирования отношений на рынке труда.

Ключевые слова: институциональная среда, законодательство о защите занятости, рынок труда.

Воронько Татьяна Викторовна, кандидат экономических наук кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Федирец Олег Владимирович**, старший преподаватель кафедры менеджмента Полтавской государственной аграрной академии. **Энергосберегающая политика как составляющая государственного управления энергосбережением.** В статье освещено состояние государственного управления энергосбережением, и рассмотрены основы государственной политики в данном секторе. Определены основные направления усовершенствования механизма энергосберегающей политики и предложены мероприятия усовершенствования государственного управления в направлении повышения энергоэффективности национальной экономики.

Ключевые слова: государственное управление, энергосбережение, энергосберегающая политика, принципы энергосберегающей политики, механизм энергосберегающей политики, энергоемкость ВВП.

Казюка Наталья Петровна, аспирантка кафедры менеджмента и маркетинга Прикарпатского национального университета имени Василия Стефаника. **Актуальность инновационно-технологической модели для развития сферы занятости.** В статье осуществлено исследование влияния инновационно-технологических процессов на сферу занятости населения, проведена оценка основных показателей научной и инновационной деятельности, проанализированы основные проблемы инновационной деятельности в Украине, разработан ряд мероприятий относительно активизации научно-технических процессов.

Ключевые слова: инновационно-технологическая модель, занятость, инновационная деятельность, технологии, развитие НТП.

Мельничук О. П., аспирант Института демографии и социальных исследований имени М. В. Птухи НАНУ. **Сурикова И. А.**, ассистент Житомирского государственного технологического университета. **Кадровая политика и ее задания на современном этапе социально-экономического развития Украины.** В статье проанализированы особенности формирования и функционирования кадровой политики на современном этапе социально-экономического развития Украины. Систематизированы основные факторы, которые влияют на формирование кадровой политики предприятия и определены задания, которые ставит перед собой кадровая политика для улучшения деятельности предприятия.

Ключевые слова: кадровая политика, факторы влияния, задания кадровой политики.

Микитась Виктория Владимировна, аспирантка Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. **Ценности и цели государственной политики на рынке труда.** В статье рассмотрены вопросы и проблемы государственной политики на рынке труда, выявлены ее цели и ценности. Приводятся пути совершенствования и повышения эффективности формирования государственной политики на рынке труда.

Ключевые слова: рынок труда, рабочая сила, государственная политика занятости, безработица.

Строкань Ольга Анатольевна, аспирантка кафедры менеджмента Черкасского государственного технологического университета. **Стратегия информатизации регионального социально-экономического развития.** В статье исследована стратегия информатизации регионального социально-экономического развития. Рассмотрено основное содержание этапов системно-кибернетического исследования.

Ключевые слова: стратегия, социально-экономическое развитие, регион, исследование.

Монастырская Галина Виленовна, научный сотрудник Института экономики и прогнозирования НАНУ. **Концептуальная мо-**

дель мотивации производительного труда. На основе системного и комплексного подходов рассмотрена система мотивации в современной Украине и обоснована ее многоуровневость. Предложена концептуальная модель системы мотивации производительного труда: для каждого уровня определены соответствующие субъекты, факторы и инструменты воздействия на мотивацию работника.

Ключевые слова: концептуальная модель, мотивация труда, фактор мотивации, уровень мотивации, социум.

Безрукова Наталия Валериевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Онипко Татьяна Анатольевна**, студент-магистр ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Современные тенденции развития ТНК как движущей силы процесса экономической глобализации.** В статье исследованы современные тенденции развития ТНК в процессе экономической глобализации. Освещена роль государственных ТНК и ТНК развивающихся стран. Доказано, что началась, и в дальнейшем будет продолжаться перегруппировка сил в направлении увеличения мощного влияния государственных ТНК, будет происходить укрепление ТНК в странах с переходной экономикой и развивающихся странах, особенно азиатских.

Ключевые слова: транснациональные корпорации, экономическая глобализация, транснационализация экономики, прямое иностранное инвестирование, государственные ТНК.

Брижань Ирина Анатолиевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономика предприятия Полтавского национального технического университета имени Юрия Кондратюка. **Теоретические аспекты обеспечения экономического роста.** В статье исследована сущность и проведен анализ ключевых факторов экономического роста. Определены основные направления механизма обеспечения экономического роста. Доказано, что эволюционная экономика является наиболее

перспективной методологией исследования экономического роста, а фактор инновационного развития основоположным в обеспечении экономического роста и значительной силой, приводящей национальную экономику к развитию и обеспечению ее экологизации.

Ключевые слова: экономический рост, экономическое развитие, равновесие, неравновесность, инновации, экологизация.

Симкина Нина Владимировна, аспирантка Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. **Формирование мотивации к трудовой деятельности в семье.** В статье проанализировано влияние семьи на отношение человека к трудовой деятельности, которое обнаруживает свою связь с трудовой мотивацией. Целью статьи стал анализ категории «трудовая мотивация» и пути формирования ее в семье. Выводы, обоснованные в работе, свидетельствуют о том, что именно семья имеет первостепенное значение для формирования хозяйственного поведения человека через механизм создания у него определенной модели мотивации к трудовой деятельности.

Ключевые слова: мотивация к труду, семья, хозяйственное мировоззрение, производительный труд.

Никифоренко Валерий Григорьевич, кандидат экономических наук, доцент, заведующий кафедрой управления персоналом и экономики труда Одесского государственного экономического университета. **Прогнозирование человеческого потенциала как компонент стратегии регионального развития.** В статье обосновывается возможность и целесообразность применения технологий прогнозирования на основе использования метода системной динамики на базе программной платформы системы Ithink. Сформированы основы использования имитационного моделирования для прогнозирования человеческого потенциала региона. На базе определенного аппарата обоснованы и предложены соответствующие стратегические программы с целью наиболее эффективного развития человеческого потенциала региона.

Ключевые слова: имитационная модель, прогнозирование, человеческий потенциал региона, стратегии развития.

Сливка Оксана Андреевна, преподаватель Тернопольского института Межрегиональной Академии управления персоналом. **Социальные программы как инструмент достижения целей человеческого развития.** В статье определено, что социальные программы являются инструментом достижения целей концепции человеческого развития. Рассмотрена взаимосвязь стратегий социального и экономического развития регионов и их социальных программ с индексом регионального человеческого развития.

Ключевые слова: социальные программы, концепция человеческого развития, индекс регионального человеческого развития.

Кравченко Александр Александрович, аспирант кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Социально-экономическая сущность заработной платы в современных условиях.** В статье рассмотрены некоторые подходы к определению сущности заработной платы. Исследованы современные проблемы в организации оплаты труда на предприятиях и факторы влияния на заработную плату в условиях конкурентной среды.

Ключевые слова: заработная плата, трудовой доход, цена рабочей силы, элемент цены производства.

Колмыкова Евгения Васильевна, аспирантка кафедры международной экономики Донецкого национального университета. **Опыт регулирования миграционных процессов за рубежом и возможности его использования в Украине.** В статье рассмотрены особенности регулирования международных миграционных процессов на национальном рынке труда, тенденции зависимости отечественного рынка труда от внешней миграции населения. Изложен зарубежный опыт развития трудовой миграции и его возможности использования в Украине.

Ключевые слова: международная миграция населения, иммиграционная политика, рынок труда, дефицит трудовых ресурсов.

Буюк Марина Николаевна, аспирантка кафедры управления персоналом Прикарпатского национального университета имени Василия Стефаника. **Особенности социально-демографических предпосылок формирования человеческого капитала Украины со времен независимости.** В статье проанализированы социально-демографические факторы формирования человеческого капитала Украины со времен провозглашения ее независимости. Подчеркнуто существенное влияние социально-демографической ситуации на формирование и воссоздание человека как ресурса труда.

Ключевые слова: человеческий капитал, рождаемость, смертность, половая и возрастная структура населения, миграционные процессы, уровень здоровья и образования в стране.

Черноиванова Ольга Германовна, аспирантка кафедры управления персоналом и экономики труда Донецкого национального университета. **Современные тенденции экономической активности и занятости молодежи и их прогнозирование в Донецкой области.** Статья посвящена определению современного состояния экономической активности и занятости молодежи, а также его прогнозированию в Донецкой области. В статье представлен сравнительный анализ структуры занятости молодежи в численности штатных работников, который свидетельствует о достаточно высоком уровне неравномерности занятости по видам экономической деятельности. Представлены предложения, которые позволят достичь определенных положительных тенденций в сфере трудоустройства молодежи.

Ключевые слова: экономически активное население, занятость, рынок труда, молодежь, виды экономической деятельности, трудовой потенциал, рабочая сила.

Мокерова Наталия Валентиновна, соискатель ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский универ-

ситет экономики и торговли». **Потребительская кооперация как человекоразмерная хозяйственная система.** В статье изложены результаты анализа потребительской кооперации как сложной человекоразмерной хозяйственной системы, акцентировано внимание на первенстве ее социальной миссии.

Ключевые слова: потребительская кооперация, кооператив, интегральная сущность человека, хозяйство, человекоразмерная система.

Пасека Станислава Раймондовна, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента, старший научный сотрудник Черкасского национального университета имени Богдана Хмельницкого. **Приоритетные направления использования социально-трудового потенциала региона.** В статье проведен анализ компонентных составляющих социально-трудового потенциала региона в контексте реализации целей Стратегии развития Черкасской области до 2015 г. Определены и конкретизированы новые стратегические перспективы развития Черкасской области с целью сохранения и эффективного использования социально-трудового потенциала.

Ключевые слова: социально-трудовой потенциал, структура социально-трудового потенциала, стратегия развития региона.

Романюк Михаил Дмитриевич, доктор экономических наук, профессор, декан экономического факультета, заведующий кафедрой менеджмента и маркетинга Прикарпатского национального университета имени Василия Стефаника, заслуженный деятель науки и техники Украины. **Романюк Тарас Михайлович**, доцент кафедры теоретической и прикладной экономики Прикарпатского национального университета имени Василия Стефаника. **Социальные приоритеты экономического развития региона.** В статье конкретизированы аспекты проблемы осуществления мероприятий активной государственной социальной политики для преодоления демографического кризиса и достижения устойчивого демографического развития, нормализации воссоздания населения за счет повышения качества

населения, сохранении и воссоздании его жизненного и трудового потенциала.

Ключевые слова: социальная политика, население, демографический кризис.

II. ЭКОНОМИКА, ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Лозинская Тамара Николаевна, доктор наук по государственному управлению, профессор, заведующая кафедрой менеджмента Полтавской государственной аграрной академии. **Лещина Елена Григорьевна**, старший преподаватель кафедры менеджмента Полтавской государственной аграрной академии. **Сдвиги в демографической структуре сельской местности и их влияние на кадровое обеспечение аграрных предприятий.** В статье выявлены демографические тенденции в сельской местности, проанализировано их влияние на кадровое обеспечение аграрных предприятий и обоснованы приоритеты человеческого развития.

Ключевые слова: демографическая структура, кадровое обеспечение, аграрное предприятие, сельское население, наемные работники, занятость.

Нестуля Светлана Ивановна, кандидат исторических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Функции лидера-руководителя: теоретический аспект.** В статье проанализированы функции руководителя и определены функции современного лидера, обусловленные процессами принятия управленческих решений, коммуникации, технологии управления персоналом. Делается вывод, что эффективность лидерства обеспечивается взаимодействием функций.

Ключевые слова: управление, лидерство, лидер, функция, классификация, персонал.

Писаренко Вячеслав Петрович, кандидат наук государственного управления, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Преимущества**

электронного документооборота в управленческой деятельности. В статье отображено положение дел и проблемы внедрения электронного документирования в органах государственного управления Украины. Преимущества электронного документооборота и некоторые выводы исследования организационно-правовых аспектов построения информационного общества.

Ключевые слова: органы государственного управления, электронный документ, система электронного документооборота, безбумажное обращение информации, электронное управление, информационно-телекоммуникационные системы.

Лебедева Светлана Николаевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой мировой и национальной экономики Белорусского торгово-экономического университета потребительской кооперации. **Афонченко Петр Иванович**, генеральный директор ООО «Коминтерн». **Злотникова Н. В.**, аспирантка кафедры мировой и национальной экономики Белорусского торгово-экономического университета потребительской кооперации. **Мотивация труда в ОАО «Коминтерн»: состояние и перспективы.** Статья посвящена вопросам мотивации труда работников предприятия легкой промышленности – ОАО «Коминтерн». Рассмотрены ключевые категории мотивации, охарактеризовано состояние материального и морального стимулирования труда работников, определены направления совершенствования оплаты труда и других элементов его мотивации.

Ключевые слова: мотивация труда, стимулирование труда, оплата труда, заработная плата, премирование работников.

Цёхла Светлана Юрьевна, доктор экономических наук, доцент, заведующая кафедрой менеджмента предпринимательской деятельности Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. **Окуловский Алексей Сергеевич**, аспирант кафедры менеджмента предпринимательской деятельности Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. **Экономические**

проблемы сезонности курортно-рекреационной деятельности в Украине. В статье рассмотрены особенности туризма и рекреации в Украине, являющиеся приоритетными направлениями развития экономики государства. Приведены данные о сезонности спроса на услуги курортно-рекреационной сферы, отмечены специфические формы сезонной неравномерности, определены направления преодоления отрицательных тенденций развития и подъема курортно-рекреационной инфраструктуры страны.

Ключевые слова: сезонность, сезонная неравномерность, отдых, туризм, курортно-рекреационная деятельность.

Карпенко Наталья Владимировна, доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры маркетинга ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Ананьева Инна Анатольевна**, преподаватель Черкасского кооперативного экономико-правового колледжа. **Пути развития экологического маркетинга в зарубежных кооперативах.** В статье авторы рассматривают международный опыт развития экологического маркетинга в потребительских кооперативах Европы, определяют его особенности для кооперативной системы хозяйствования и мероприятия по формированию основных принципов экологического маркетинга в системе потребительской кооперации Украины.

Ключевые слова: потребительская кооперация, ЕвроКооп, социально-ответственный маркетинг, экологический маркетинг.

Норкина Ольга Николаевна, кандидат технических наук, доцент кафедры экономики и морского права Херсонской государственной морской академии. **Экономические аспекты проведения сюрвейерских операций на морском транспорте.** В статье систематизированы основные проблемы качественного проведения сюрвейерских операций, возникающие перед украинскими предприятиями морского транспорта в современных рыночных условиях. Исследовано влияние экономических аспектов организации и проведения сюрвейерских работ на конечный результат

коммерческого соглашения, что способствует генерированию современного подхода к формированию затрат, с целью усовершенствования системы управления перевозками грузов в транспортной отрасли Украины.

Ключевые слова: сюрвейер, грузовые операции, драфт-сюрвей, экспертиза, финансовые результаты.

Павленко Ирина Геннадьевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента предпринимательской деятельности Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. **Норенко Иоланта Ивановна**, преподаватель кафедры экономики и организации производства Феодосийского политехнического института Национального университета кораблестроения имени Адмирала Макарова. **Гаврилко Петр Петрович**, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики и финансов Ужгородского научного центра Киевского национального торгово-экономического университета. **Особенности развития ресторанного бизнеса Украины и АР Крым.** В статье представлена характеристика ресторанного бизнеса, рассмотрены особенности современного развития ресторанного хозяйства на национальном и региональном уровне.

Ключевые слова: ресторанный бизнес, потребитель, заведения, сети, тенденции.

Шимановская-Дианич Людмила Михайловна, кандидат технических наук, доцент, докторант кафедры менеджмента организаций и внешнеэкономической деятельности ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Концептуальные основы усовершенствования системы управления развитием персонала организаций потребительской кооперации Украины.** В статье сформулированы концептуальные основы усовершенствования системы управления развитием персонала организаций потребительской кооперации Украины, определены основные направления их реализации и подходы к разработке конкретных мероприятий.

Ключевые слова: концепция, персонал, развитие, потребительская кооперация.

Мельничук Дмитрий Петрович, кандидат экономических наук, докторант Института демографии и социальных исследований имени М. В. Птухи НАНУ. **Коровчук Любовь Игоревна**, соискатель Житомирского государственного технологического университета. **Разрушение человеческого капитала организации под влиянием профессионального выгорания руководителя: диагностика и пути предупреждения.** В статье проанализированы сущность, причины и следствия профессионального выгорания в контексте теории человеческого капитала. Охарактеризовано физическую, эмоциональную, поведенческую, интеллектуальную и социальную составляющую профессионального выгорания руководящих кадров. Определена роль высшего образования в процессе становления личности менеджера и предложены приоритетные направления консультативной поддержки, способствующие психологической целостности и равновесию управленческого персонала.

Ключевые слова: человеческий капитал, управленческая деятельность, эмоциональное и профессиональное выгорание, личность руководителя.

Скляр Георгий Павлович, кандидат экономических наук, профессор кафедры финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Яриш Елена Валентиновна**, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Гнипа-Черневецкая Лилия Владимировна**, старший преподаватель кафедры финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Социальная ответственность в структуре мотивации инвестирования в туристическом бизнесе.** В статье рассмотрена эволюция становления и сущность концепции социальной ответственности. Раскрыта мотивационная роль социальной ответственности в процессе инвестирования в туристическом бизнесе.

Ключевые слова: социальная ответственность, инвестирование, туристический бизнес, мотивация.

Самойлик Юлия Васильевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Стратегические направления социальной политики предприятия.** В статье раскрыта сущность социальной политики предприятия как составляющей его общей стратегии развития. Сформулированы основные стратегические направления социальной политики предприятия на внутреннем и внешнем уровнях с учетом соответствующих факторов. Определены показатели эффективности социальной стратегии предприятия.

Ключевые слова: социальная политика предприятия, стратегия, факторы, которые определяют направления стратегии социальной политики предприятия, показатели эффективности социальной стратегии.

Проскура Владимир Федорович, кандидат экономических наук, профессор, декан экономического факультета Мукачевского государственного университета. **Экономическая оценка ресурсного обеспечения предприятий агропромышленного кластера.** В статье исследованы способы оценки ресурсного обеспечения предприятия в АПК.

Ключевые слова: оценка, ресурс, агропромышленный комплекс, кластер.

Карпенко Юрий Викторович, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Управление материальным стимулированием персонала предприятия.** В статье рассмотрена сущность мотивации стимулирования труда, проведен анализ роли основных видов материальных стимулов в механизме мотивации персонала, предложены пути его совершенствования на предприятии в современных условиях.

Ключевые слова: материальные стимулы, персонал, основная заработная плата, дополнительная оплата труда.

Богоявленская Юлия Вячеславовна, кандидат экономических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики тру-

да Житомирского государственного технологического университета. **Системогенез управления как современная основа инновационного развития экономики.** В статье исследована проблема системогенеза управления; достигнута цель определения особенностей и подтверждена обоснованность его использования в инновационной экономике. Освещены аспекты современного управления на всех уровнях экономики, основываясь на положениях институционализма, синергетики. Результаты обобщены с учетом институциональных и геоэкономических трансформаций.

Ключевые слова: системогенез управления, инновационное развитие, институционализм, синергетика.

Цебень Руслан Людвинович, кандидат экономических наук, заведующий кафедрой учета и аудита Хмельницкого кооперативного торгово-экономического института. **Особенности построения системы кадрового менеджмента в энергоснабжающих компаниях Украины.** В статье рассмотрены особенности построения системы кадрового менеджмента в энергоснабжающих компаниях Украины. Особое внимание уделено законам, закономерностям, принципам построения системы кадрового менеджмента

Ключевые слова: кадровый менеджмент, энергоснабжающие компании, законы, закономерности, принципы.

Савина Наталья Борисовна, кандидат экономических наук, доцент кафедры трудовых ресурсов и предпринимательства Национального университета водного хозяйства и природопользования. **Самолук Наталья Николаевна,** кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры трудовых ресурсов и предпринимательства Национального университета водного хозяйства и природопользования. **Механизм формирования эффективного социального пакета.** В статье рассмотрено классификацию социальных пакетов и на основе этого выделены особенности механизма их формирования. Определено, что на эффективную наполненность социаль-

ного пакета должны влиять как актуальные персональные потребности работников, так и результатов их индивидуального труда.

Ключевые слова: дополнительное стимулирование, социальный пакет, персональные нужды.

Шкода Татьяна Никодимовна, кандидат экономических наук, докторант Национального авиационного университета. **Материальное стимулирование персонала.** В статье рассмотрена специфика материального стимулирования персонала предприятия для различных групп сотрудников. Также проанализированы последние тенденции развития этой сферы в Украине.

Ключевые слова: материальное стимулирование, персонал, вознаграждение, гибкие формы оплаты труда.

Беловол Раиса Ивановна, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента организаций и внешнеэкономической деятельности ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Сущность кадровой стратегии предприятия и методические подходы ее формирования.** В статье рассмотрена проблема определения сущности кадровой стратегии предприятия, доказана необходимость ее формирования как неотъемлемой части общей стратегии предприятия. Разработан методический подход к формированию рациональной основы определения стратегических альтернатив управления кадровым потенциалом, в основу которого положен матричный метод анализа.

Ключевые слова: кадровая стратегия, стратегические альтернативы, кадровый потенциал, управление кадровым потенциалом.

Костышина Татьяна Адамовна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Проблемы оплаты труда в контексте повышения конкурентоспособности предприятия.** В статье исследованы проблемы оплаты труда в Украине, определены сущность оплаты труда как конкурентного преимущества предприятия,

основные задания формирования оплаты труда в контексте конкурентоспособности предприятия.

Ключевые слова: оплата труда, конкурентоспособность, конкурентные преимущества, конкурентоспособная оплата труда.

Калина Алла Васильевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана». **Организационно-экономический механизм регулирования оплаты труда в системе категорий корпоративной социальной ответственности.** В статье рассматриваются проблемы формирования механизма оплаты труда как одной из главных составляющих хозяйственного механизма. Рассматривается структура хозяйственного механизма, составляющие механизма оплаты труда в контексте корпоративной социальной ответственности. На основе проведенного анализа подаются предложения по обеспечению выполнения заработной платой функций, присущих ей в экономике рыночного типа.

Ключевые слова: механизм, оплата труда, заработная плата, корпоративная социальная ответственность, хозяйственный механизм.

Делия Оксана Викторовна, кандидат исторических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Роль коммуникативной компетентности руководителя в управлении персоналом.** В статье представлен краткий анализ особенностей и проблем современной деловой коммуникации в управлении персоналом и охарактеризованы основные составляющие коммуникативной компетентности руководителя.

Ключевые слова: коммуникация, коммуникативная компетентность, управление персоналом.

Сливинская Наталья Николаевна, кандидат экономических наук, доцент управления персоналом и региональной экономики Тернопольского национального экономического университета. **Улучшение мотивационного**

механизма заработной платы, основанного на системе грейдов. У статье исследуются этапы построения системы грейдирования, целесообразность использования и ее влияние на повышение мотивационного механизма заработной платы в современных условиях хозяйствования.

Ключевые слова: грейд, грейдирование, оценка должностей.

Коробкин Анатолий Зиновьевич, кандидат экономических наук, доцент, заведующий кафедрой экономических дисциплин Белорусского торгово-экономического университета потребительской кооперации. **Направления совершенствования анализа расходов на оплату труда персонала организаций торговли.** В предложенной статье представлены новые подходы к анализу расходов на оплату труда в организациях торговли, в частности потребительской кооперации. Пристальное внимание уделено совершенствованию факторного анализа затрат путем введения в формулы их уровней факторов второго порядка.

Ключевые слова: экономический анализ, расходы на оплату труда, потребительская кооперация, розничный товарооборот, производительность труда, факторы.

Гунченко Мария Владимировна, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента и внешнеэкономической деятельности ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Надута-Скрипник Оксана Константиновна**, аспирантка кафедры социальной медицины, организации и экономики охраны здоровья ВГУЗ «Украинская медицинская стоматологическая академия». **Особенности формирования и реализации механизмов мотивации труда врачей в условиях функционирования традиционных и инновационных финансово-организационных моделей первой медико-санитарной помощи.** В статье представлены результаты исследования основных элементов механизма мотивации труда врачей, вовлеченных в разные финансово-организационные модели предоставления первой медико-санитарной помощи (ПМСП), раскрыто

их приоритетность и взаимосвязь, проведен сравнительный анализ. Обоснованы выводы относительно возможного влияния существующих мотивационных факторов на качество и эффективность работы врачей ПМСП.

Ключевые слова: финансово-организационные модели, мотивация труда врачей, механизм мотивации труда, мотивационный фактор.

Зелёная Мария Ивановна, преподаватель кафедры управления персоналом и экономики труда Хмельницкого национального университета. **Мотивация как главный фактор повышения эффективности труда персонала предприятия.** В статье рассмотрены особенности мотивации персонала в современных условиях рыночной экономики. Исследованы вопросы мотивационных факторов и их влияния на эффективность труда персонала предприятия.

Ключевые слова: мотивация, персонал, факторы.

Энгель Ольга Петровна, ассистент кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Проблемы аудита человеческих ресурсов в системе управления персоналом.** В статье рассмотрено значение аудита человеческих ресурсов в системе управления персоналом и их влияние на эффективность деятельности организации в условиях трансформации экономических отношений.

Ключевые слова: аудит, дефицит ключевых навыков, человеческие ресурсы, управление персоналом.

Турчина Валентина Михайловна, ассистент кафедры управления персоналом и экономики труда ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана». **Информационное и программное обеспечение управления эффективностью труда.** В статье раскрыты вопросы привлечения информационных систем и программного обеспечения в процессы управления эффективностью труда как одного из инновационных инструментов повышения эффективно-

сти труда и метода содействия нормализации характеристик труда.

Ключевые слова: эффективность труда, качество труда, сложность труда, интенсивность труда, напряженность труда, тяжесть труда, информационные технологии.

Тараненко Александр Алексеевич, аспирант кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Кадровый потенциал в обеспечении экономической стойкости торговых предприятий.** В статье обоснована роль кадрового потенциала в управлении обеспечением экономической стойкости торговых предприятий и функции подразделений организационной структуры в этом процессе.

Ключевые слова: кадровый потенциал, экономическая стойкость, функции, управление.

Епишев Александр Сергеевич, аспирант кафедры экономической теории и экономических методов управления Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. **Особенности организации и оплаты труда в аграрном секторе производства.** В статье рассмотрены существующие формы и системы оплаты труда аграрного сектора экономики, проанализированы существующие проблемы и предложены пути их решения.

Ключевые слова: оплата труда, формы и системы оплаты труда, мотивация, аграрный сектор, трудовая деятельность.

Максюта Виктория Васильевна, аспирантка кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Аспекты повышения производительности труда в контексте эффективного управления персоналом.** В статье обоснована необходимость исследования проблемы повышения производительности труда в рыночных условиях хозяйствования в контексте эффективного управления персоналом. Определены особенности управления производительностью труда на предприятиях и организациях системы Укоопсоюза.

Ключевые слова: эффективность труда, организация труда, производительность труда,

управление производительностью труда, розничная торговля.

Крючко Олег Сергеевич, аспирант кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Теоретические аспекты кадровой политики на предприятии в современных условиях.** В статье рассмотрены некоторые теоретические аспекты кадровой политики и направления ее совершенствования на предприятии в современных условиях. Раскрыты функции руководителя предприятия, реализация которых должна обеспечивать достижение стратегических целей как работников, так и предприятия в целом.

Ключевые слова: кадровая политика, персонал, руководитель, стратегия управления персоналом, субъект кадровой политики.

Якимова Наталья Сергеевна, аспирантка кафедры управления персоналом и экономики труда Донецкого национального университета. **Институциональное обеспечение системы управления профессиональной ориентацией: особенности функционирования и направления совершенствования.** Статья посвящена исследованию институционального обеспечения системы управления профессиональной ориентацией населения в Украине. Рассмотрены особенности функционирования и методы управления системой профессиональной ориентации в современных условиях. На основе проведенного анализа предложены направления совершенствования механизма управления системой профориентации населения, определены его принципы, функции, структура, методы, субъекты и объекты управления.

Ключевые слова: институциональное обеспечение, система управления профессиональной ориентацией, механизм управления профориентацией, нормативно-правовая база, уровни управления, субъекты и объекты управления профориентацией, центр занятости, учебные заведения.

Ищейкин Тимур Евгеньевич, аспирант кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики

и торговли». **Иновационное развитие как предмет исследования инноватики.** В статье приведены результаты обобщения, систематизации и углубления научных взглядов на понимание сущности инновационного развития. Раскрыты основные сферы исследования и исследовательские парадигмы инноватики.

Ключевые слова: инноватика, инновации, инновационное развитие, новации, парадигмы инноватики.

Бабенко Елена Николаевна, ассистент кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Развитие лидерских качеств личности путем участия в органах студенческого самоуправления высшего учебного заведения.** В статье рассмотрено развитие лидерских качеств личности путем участия в органах студенческого самоуправления ВУЗа. Охарактеризован студенческий лидер настоящего.

Ключевые слова: органы студенческого самоуправления, лидерство, эффективное, резонансное, ответственное лидерство.

Корчака Сергей Михайлович, аспирант кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Эволюция подходов к определению сущности кадрово-управленческого потенциала на предприятиях торговли.** В статье обобщены некоторые научные подходы к определению «кадрово-управленческого потенциала на предприятиях торговли» и определены его особенности, обусловленные спецификой торговой отрасли.

Ключевые слова: персонал, кадрово-управленческий потенциал, предприятия торговли.

Зотова Елена Николаевна, заведующая эксплуатационным отделением Полтавского нефтяного геологоразведывательного техникума, соискатель ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Актуальность применения современных информационно-коммуникационных технологий в управлении персоналом в высших учебных заведениях.** В статье рассматриваются вопросы, относительно це-

лесообразности внедрения информационно-коммуникационных технологий в управлении персоналом высших учебных заведений и позитивные стороны этого процесса. Современные условия характеризуются повышением роли персонала в учебных заведениях. В связи с этим особую актуальность на данном этапе приобретают вопросы управления информационным развитием персонала.

Ключевые слова: управление развитием персонала, трансформация управления персоналом, автоматизация управления персоналом, информация, информационно-коммуникационные технологии, информационная стратегия развития персонала, информационная среда, информационное общество, информационная культура.

Плотник Ольга Дмитриевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Мотивационный мониторинг как фактор повышения продуктивности труда в аграрных предприятиях.** В статье рассмотрена сущность и цель мотивационного мониторинга. Исследована структура мотивационных факторов рабочих и специалистов аграрных предприятий Полтавской области. Проанализирована динамика заработной платы и производительности труда в сельском хозяйстве. Определены принципы и пути усовершенствования мотивационного механизма в аграрных предприятиях.

Ключевые слова: мотивация, мотивационный мониторинг, заработная плата, производительность труда, материальное стимулирование.

III. ФИНАНСЫ И КРЕДИТ

Дадашев Бадирихан Абдулмуталимович, доктор экономических наук, заместитель директора Севастопольского института банковского дела УАБС НБУ. **Гриценко Елена Ивановна**, кандидат экономических наук, доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита ГВУЗ «Украинская академия банковского дела НБУ». **Рейтинговая оценка кредитных сою-**

зов. Статья посвящена системному изучению проблем усовершенствования конкурентоспособности кредитной кооперации в Украине через осуществление рейтинговой оценки деятельности кредитных союзов.

Ключевые слова: кооперативное движение, конкурентоспособность, кредитный союз, кооператив, рейтинг, рейтинговая оценка.

Лескова Елена Игоревна, магистрант кафедры денежного оборота и кредита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Бритченко Игорь Геннадиевич**, доктор экономических наук, профессор, директор МПК ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Банковский маркетинг как способ избежания проблемной задолженности банков в условиях экономической рецессии.** В статье исследованы основные причины, которые привели к возникновению проблемной задолженности в банковском секторе Украины. Проведен анализ кредитного портфеля и просроченной задолженности в банках Украины за 2007–2011 гг. Раскрыто ведущую роль банковского маркетинга в борьбе с проблемной задолженностью.

Ключевые слова: проблемная задолженность, банковский маркетинг, финансовый кризис.

Чернявская Елена Валериевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Рафальская Ольга Николаевна**, магистрант финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Методика оценки эффективности механизма обеспечения финансовой стойкости предприятия потребительской кооперации Украины.** В статье рассмотрены содержание и структура механизма управления финансовой стабильностью предприятия потребительской кооперации.

Ключевые слова: финансовая стабильность, механизм управления финансовой стабильностью, эффективность механизма управления, интегрально-бальная оценка.

Черненко Ксения Владимировна, студентка аспирантуры Полтавской государственной аграрной академии. **Диденко Иван Владимирович**, студент магистратуры ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Оценка финансового состояния предприятий зерноперерабатывающего подкомплекса**. В статье рассмотрены вопросы важности оценки финансового состояния предприятия, его платежеспособности, финансовой устойчивости, внешнего и внутреннего анализа аграрного сектора экономики.

Ключевые слова: финансовое состояние предприятия, финансовый анализ, внешний финансовый анализ, внутренний финансовый анализ, финансовое положение хозяйствующего субъекта.

Гордиенко Владимир Александрович, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов и государственного управления Днепропетровской государственной финансовой академии. **Тимошенко Марина Викторовна**, кандидат технических наук, доцент кафедры финансов и государственного управления Днепропетровской государственной финансовой академии. **Тенденции банковского кредитования и экономический рост в Украине**. Проанализированы особенности структуры банковского кредитования в период 2005–2010 гг. На основе корреляционно-регрессионного анализа исследованы отдельные аспекты взаимозависимости кредитной политики и экономического роста.

Ключевые слова: банковское кредитование, кредитная политика, нефинансовые корпорации, секторы экономики, структура промышленности, линейная регрессия, многофакторная модель.

IV. БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ

Кравченко Ирина Юрьевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Захарченко Виталий Юрьевич**, кандидат экономических наук, доцент кафе-

дры бухгалтерского учета и аудита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Соболь Анна Олеговна**, кандидат экономических наук, доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Контроль в системе управления налоговых платежей**. В статье исследовано контрольную функцию в системе управления налоговыми платежами предприятия. Определено влияние контроля налоговых платежей на деятельность предприятия и основные его задания.

Ключевые слова: налоговые платежи, контроль, расходы, оптимизация.

Платонова Ирина Андреевна, ассистент аудитора ТОВ «АФ «ПРОФЕСІОНАЛ-АУДИТ», г. Запорожье. **Проблемы и перспективы аудита в Украине**. В статье определено реальное состояние развития аудита в Украине. Выделены основные проблемы развития аудиторской деятельности и предложены перспективные направления их преодоления.

Ключевые слова: аудиторская деятельность, документирование процесса, эффективность, проблемы развития аудита, резервы, система аудита, система организации, стандарты, факторы влияния.

V. ИСТОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МЫСЛИ

Кичко Ирина Ивановна, кандидат экономических наук, доцент, заведующая кафедрой управления персоналом и экономики труда Черниговского государственного технологического университета. **Эволюция подходов при рассмотрении категории «потребности»**. В статье рассмотрены классический, марксистский, маржинальный, институциональный, субъективно-физиологический, гуманистический подходы к рассмотрению потребностей. Показано расширение предмета и методов изучения потребностей в результате эволюции экономической мысли.

Ключевые слова: потребности, методы исследования, предмет изучения, эволюция подходов.

Гасюк Лариса Николаевна, кандидат педагогических наук доцент кафедры менеджмента организаций и внешнеэкономической деятельности ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Национальное воспитание молодежи в свете народной педагогики.** В статье рассмотрены актуальные вопросы развития национального воспитания молодежи в свете традиционной культуры, народной педагогики. Освещены проблемы и предложены пути совершенствования воспитания в условиях социального кризиса в обществе.

Ключевые слова: воспитание, культура, традиции, народная воспитательная мудрость.

Клименко Вита Ивановна, ассистент кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Развитие кооперативных организаций в Украине: исторический аспект.** В статье проанализирована деятельность разных видов кредитных кооперативных учреждений, их социальный состав.

Ключевые слова: кредитно-сберегательное товарищество, «Селянская касса», Краевой союз кредитовый.

VI. ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Джонсон Кандида, профессор Холюок Комьюнити Колледжа (Holyoke Community College, USA, MA), США, штат Массачусетс. **Боровиков Александр Владимирович**, кандидат экономических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Опыт преподавания дисциплины «Информационные технологии в управлении персоналом и экономики труда».** В статье изложен опыт преподавания дисциплины «Информационные технологии в управлении персоналом и экономике труда».

Ключевые слова: информационные системы и технологии, управление персоналом, экономика труда.

SUMMARIES

I. PERFORMANCE OF ECONOMIC SYSTEM

Dejeva N. M., Dc. Econ. Sci., Professor. **The implementation of the concept of the welfare state through the prism of development policy.** The questions change the economic base of socialization in the context of the regions, an assessment mechanism for the formation of economic and social relations in the economy of the regions according to the activity in the provision of social dynamics. Justified methodological factors that hinder the construction of the foundations of the welfare state, through the prism of the regions.

Key words: region, the results of the operation, development, alignment, assessment, factors, and prospects.

Shkurupiy O. V., Dc. Econ. Sci., Professor. **Tul S. I. Intellectual work and its evaluation in conditions of postindustrial society formation.** Changes in the system of labor relations in the period of postindustrial society formation were analyzed in the article: namely the growing demand for highly skilled labor in the global market, the development of a new labor relations system which is based on the commercialization of intellectual work.

Key words: commercialization of intellectual capital, «gold collar workers», labor relations, intellectual work, intellectual capital, human capital, investments in education, salary, postindustrial society, knowledge-based economy.

Yurchik G. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Features of rehabilitation of invalids in a social labour sphere: domestic and foreign experience.** A necessity is well-proven and the features of social labour rehabilitation of invalids are investigational in Ukraine. On the basis of study of foreign experience measures are offered

on the increase of level of integration invalids in a social labour sphere.

Key words: invalid, labour rehabilitation, professional rehabilitation, employment of invalids.

Savitska N. L., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Human development is in the coordinates of Economy Happiness.** In the article connection is considered between facilities of achievement of happiness in economic life of man and his development.

Key words: economy of Happiness, Economy of knowledges, man as subject of development, human development.

Azmuk N. A., Cand. Econ. Sci., associate professor. **The labor market in Ukraine: trends and prospects.** In article the condition and dynamics of development of a labor market of Ukraine is considered, its tendencies are defined, problems and contradictions of functioning of a national labor market are outlined, its prospects are defined.

Key words: labor market, unemployment, employment, productivity, work intellectualization.

Motorna I. I., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Modern development of dominant social and labor issues and their inherent relationship.** The article includes the scientific substantiation of the conceptual fundamentals regarding the social and labour sphere forming and development and the appropriate relations under conditions of the new economy.

Key words: social and labour relations, transformation of relations in the field of labour, diversification of the employment forms.

Butuk O. I., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Identity and transaction management.** Identity and transaction management. The article on the basis of understanding the properties of the regulatory activity is substantiated its identity

with unproductive labor and transactions. This allows the author to distinguish three types of sequencing of activities: 1) the net costs of administration – add transaction and; 2) the net costs of distribution – allocative transaction infrastructure, and; 3) the net costs of circulation – transactions of market infrastructure.

Key words: transactions, regulatory activities, the cost of add-transaction allocation, the net cost of treatment.

Darmogray V. I., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Reproduction of social potential and innovative activity regions Ukraine.** In this work the concept of social innovation development of the region, considered a system of socio-innovation.

Key words: area, capacity, innovation activity, social development goal.

Lyubchenko O. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Major trends and patterns of social and economic development of Ukraine.** In this work the main trends and patterns of socio-economic development of Ukraine, formed a group of indicators that reflect both the production aspects of building the capacity of the region and social infrastructure, which provides and supports within certain limits, conditions of living at a sufficient level to provide continuous long-term growth the region.

Key words: region, socio-economic development indicators, analysis of the region.

Radushko Y. P. **Analysis of existing systems, evaluating indicators of living standards.** In the article the biggest-selling operating systems of indexes are probed for the estimation of standard of living of population of country. In particular, the system of indexes is analysed for the estimation of standard of living of population of Japan, Sweden, Ukraine and France.

Key words: standard of living, population, indexes, education, health, national income, quality of life.

Pasenko V. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Tools of protection of regional interest in the foreign liberalization.** The paper investigated the influence of factors external to the

regional socio-economic development, defined defenses regional interests under foreign economic liberalization and increasing globalization trends, the region formed lines of adaptation to new conditions of management.

Key words: globalization, region, foreign trade liberalization, cooperation, social and economic development.

Nazarova G. V., Dc. Econ. Sci., Professor. **Agaverdieva K. F.** **Defined subjects of regulation of private pension.** Considered the basic functionality of the authority for the management of pension funds, as well as the benefits that businesses receive for taking part in a pension fund.

Key words: non-state pension provision, pension fund, a member of NPF, the depositor NPF, NPF Council.

Goncharova S. U., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Osadcha U. V.** **Analysis of Ukrainian labor market institutional environment.** The main institutions of Ukrainian labor market have been presented in the article and the analysis of these institutions has been made. According to the results of this analysis the presence of some functions duplication has been determined, the matrix of duplication has been identified and foreign experience of relations regulation on the labor market has been introduced.

Key words: institutional environment, employment protection legislation, labor market.

Voron'ko T. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Fedirec' O. V.** **Energy keeping policy as constituent of state administration energy-savings.** Energykeeping policy, as constituent of state administration energy-savings. The state of state administration of lighted up in the article, and bases of public policy are considered in this sector. Basic directions of improvement the mechanism of policy are certain and it is offered call improvements of state administration in the direction of increase of national economy.

Key words: state administration, energy-savings, energykeeping policy, principles of energykeeping policy, mechanism of energykeeping policy, power-hungryness of GDP.

Kazyuka N. P. The relevance of innovation and technological model for the development of employment sphere. In the article research of influence of innovative-technological processes is carried out on the sphere of population employment, the estimation of basic scientific and innovative performance indicators is conducted, the basic problems of innovative activity are analyzed in Ukraine, the row of measures is worked out in relation to activation of scientific and technical processes.

Key words: innovative-technological model, employment, innovative activity, technologies, development of scientific and technical progress.

Mel'nychuk O. P. Surikova I. A. Personnel policy and its objectives at the present stage of social and economic development of Ukraine. The article analyzes the specialties of formation and functioning of personnel policy. The article systematizes the basic factors that influence on the formation of personnel policy and determined the main tasks that might be solved with the help of personnel policy to improve enterprise's activity.

Key words: personnel policy, factors of influence, tasks of personnel policy.

Mykytas V. V. Values and goals of public policy in the labor market. The article discussed the issues and problems of public policy in the labor market, identifies its goals and values. We present ways of improving the efficiency of public policy in the labor market.

Key words: labor market, labor, public policy in the labor market, unemployment.

Strokan' O. A. Strategy of informatization of regional socio-economic development. In this work the strategy of informatization of the regional socio-economic development. The main content of the phases of system-cybernetic research.

Key words: strategy, social and economic development, the region, research.

Monastyrskaya G. V. Conceptual model of motivation productivity. On the basis of a systematic and integrated approach, we consider a system of incentives in modern Ukraine, we have

proved it as a multi-level. We propose a conceptual model of the motivation of productive labor: for each level defined by the relevant actors, factors and effects on motivation tool employee.

Key words: the conceptual model, motivation of labour, motivating factor, level of motivation, society.

Bezrukova N. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Onipko T. A. The modern trends of TNCs development as the moving power of economic globalization.** The modern trends of TNCs development in the process of economic globalization are researched. The role of state-owned TNCs and TNCs from developing countries is revealed. It is proved that regrouping of forces in the direction of increasing the powerful influence of the state-owned TNCs started and will continue in the future, TNCs increase will occur in transition economies and developing countries, particularly Asian.

Key words: transnational corporations, economic globalization, transnationalization of economics, foreign direct investment, state-owned TNCs.

Brygan' I. A. Theoretical aspects of economic growth. The essence and key factors of economic growth are analyzed in the existing theoretical and methodological approaches on economic growth. The main directions of the mechanism of economic growth is identified. It is proved that evolutionary economics is the most promising research methodology for economic growth and innovation development is fundamental factor of the economic growth and a significant force, leading to the development of national economy and its ecologization.

Key words: economic growth, economic development, equilibrium, nonequilibrium state, innovation, ecologization.

Simkina N. V. Labour motivation formation in family. The article deals with family influence on the person's attitude towards work, which is closely related to their labour motivation. The urgency of this problem is connected to the neglect towards labour activity, deformed image about the character of work. In such conditions it is the family that is called for inculcation adequate

economy outlook, with the labour motivation placed in the center. The aim of the article is the analysis of the category «labour motivation» and the ways of its formation in family. The conclusions grounded in the article make it evident that the family has the paramount meaning for individual economic behavior formation through the mechanism of certain labour motivation creation.

Key words: labour formation, family, economic outlook, productive work.

Nikiforenko V. G., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Forecasting of human potential as component of strategy of regional development.** In article possibility and expediency of application of technologies of forecasting on the basis of use of a method of system dynamics on the basis of a program platform of system I think is proved. Bases of use of imitating modelling for forecasting of human potential of region. On the basis of the certain device corresponding strategic programs for the purpose of the most effective development of human potential of region are proved and offered.

Key words: imitating model, forecasting, human potential of region, development strategy.

Slyvka O. A. **Social programs as a tool to achieve human development goals.** An effective tool for achieving the objectives of human development concept defined social programs. We consider the relationship strategies of social and economic development and their social programs with an index of regional human development.

Key words: social programs, the concept of human development, regional human development index.

Kravchenko O. O. **Socio-economic essence zarabotnoy plat in modern conditions.** In the articles considered the certain going is near determination of essence of ettlings. Investigational modern problems in organizations of labour payment on enterprises and factors of influence on an ettlings in the conditions of competition environment.

Key words: ettlings, earned income, cost of labour force, element of cost of production.

Kolmykova E. V. **Experience regulatory migration processes abroad and the possibility of uses in Ukraine.** Article is devoted to specialties of international migration processes on national labor and trends of domestic labor market dependence from internal migration research. Foreign experience of labor migration is disclosed and possibilities of its implementation in Ukraine are defiance.

Key words: interbational migration population, migration politics, market for labor, deficit labor resources.

Buyak M. M. **The features of social and demographic conditions of human capital formation in Ukraine since its independence.** The article deals with analyzes of the social and demographic factors that forms the human capital of Ukraine since the proclamation of its independence. The significant influence of social and demographic situation on human capital formation and reproduction is emphasized.

Key words: human capital, fertility, mortality, age structure of population, migration, health and education in the country.

Chernoivanova O. G. **This article is devoted to defining the current state of economic activity and employment of youth, and his prediction in the Donetsk region.** The article presents a comparative analysis of the structure of employment of youth in the number of staff, which shows a high level of uniformity employed by economic activity. A proposal that would achieve some positive results in the field of youth employment.

Key words: economically active population, employment, labor market, young people, economic activities, employment potential workforce.

Mokerova N. V. **The nature of consumer cooperatives.** The article analyzes the nature of consumer cooperatives, especially its formation in the trade. Formylated the problem of the development of consumer cooperatives, the economic participation of members.

Key words: consumer cooperation, trade, economic ties, the economic participation of members.

Pasieka S. R., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Priority directions of the use of social labour potential of region.** The analysis of the component parts of social and labour potential of the region in the context of the objectives of the Strategy of Cherkasy region by 2015. Defined and specified new strategic prospects of Cherkasy region to the preservation and effective use of social and labor potential.

Key words: social and labour potential, structure of social and labour potential, strategy of region development.

Romanuk M. D., Dc. of Econ., Professor. Social priorities economic development of region.

Romanuk T. M. Social priorities of economic development of region. In the article the aspects of problem of realization of measures of active public social policy are specified for overcoming of demographic crisis and achievement of steady demographic development, normalization of recreation of population due to the increase of quality of population, saving and recreation of his vital and labour potential.

Key words: social policy, population, demographic crisis.

II. ECONOMY, THE ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

Lozinska T. M., Dc. state administration Sci. **Leschina O. G. The shifts in the demographic structure of village areas and their impact on staffing of agricultural enterprises.** Identified demographic trends in village areas, analyzed their impact on staffing of agricultural enterprises and determined priorities of human development.

Key words: demographic structure, skilled providing, agricultural enterprise, village population, hired workers, employment.

Nestoulia S. I., Cand. Hist. Sci., associate professor. **Leader of the head of the the or etical aspect.** This article analyzes the functions of the head and determined features of modern leadership, due to the processes of decision making, communication, technology, human resource management. It is concluded that the effectiveness

of leaders is provided by the interaction functions.

Key words: management, leadership, leader, function, classification, staff.

Pysarenko V. P., Cand. Gov. Sci., associate professor. **The advantages of e-document circulation in the management activities.** In the article consisting and problems of the electronic documenting introduction in organs of state administration of Ukraine is represented. Advantages of electronic documents turn and some conclusions of research of organizational and legal aspects of construction of informative society.

Key word: organs of state administration, electronic document, system of electronic document circulation, paperless appeal of information, electronic management.

Lebedeva S. N., Dc. of Econ., Professor. **Afonchenko P. I. Zlotnikova N. V. Labour motivation in «komintern» jsc: condition and prospects.** The article highlights labour motivation at the light industry enterprise – Komintern JSC. The key categories of motivation are considered; the condition of material and moral stimulation of workers is characterized; the directions of perfecting labour payment and other elements of its motivation have been determined.

Key words: labour motivation, labour stimulation, labour payment, wages, incentive bonus.

Tsohla S. U., Dc. Econ. Sci., Professor. **Okulovskiy A. S. Economic problems seasonality in the resort and recreational activities in Ukraine.** The article describes the features of tourism and recreation in Ukraine, which are the priority areas of the state's economy. The data on the demand seasonality for resort and recreation areas are marked with specific forms of seasonal fluctuations, defined by the direction of overcoming the negative tendencies development and the resort and recreation infrastructure rise.

Key words: seasonality, seasonal fluctuations, recreation, tourism, resort and recreational activities.

Karpenko N. V., Dc. Econ. Sci., Professor. **Ananieva I. A. Ways of development of environmental marketing in foreign cooperatives.**

Ways of development of the ecological marketing are in foreign cooperative stores. In the article authors examine international experience of development of the ecological marketing in the consumer cooperative stores of Europe, his features determine for the co-operative system of management and measure on forming of basic principles of the ecological marketing in the system of consumer co-operation of Ukraine.

Key words: consumer co-operation, socially-responsible marketing, ecological marketing.

Norkina O. M., Cand. Tech., associate professor. **Economic aspects of survey operations in maritime transport.** In the article are systematized the basic problems of quality realization of survey operations, arising up before the Ukrainian enterprises of marine transport in modern market conditions. Research of economic aspects of organization and realization of survey works on end-point of commercial agreement, that assists generating of the modern going near forming of expenses, with the purpose of improvement of control system by transportations of loads in a transport industry of Ukraine.

Key words: survey, freight operations, draft survey, examination, financial results.

Pavlenko I. G., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Norenko I. I., Gavrillo P. P.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **Features of development of restaurant business of Ukraine and AP Crimea.** In article the characteristic of restaurant business is presented, features of modern development of a restaurant economy at national and regional level are considered. The basic directions of the further development are allocated.

Key words: restaurant business, the consumer, institutions, networks, tendencies.

Shimanovskaya-Dianich L. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Conceptual framework to improve management of personnel development organizations of consumer cooperatives in Ukraine.** The article defines the conceptual framework to improve management of personnel development of consumer cooperation of Ukraine, the main directions of their im-

plementation, and approaches to the development of specific activities.

Key words: concept, staff development, consumer cooperatives.

Mel'nychuk D. P., Cand. Econ. Sci., associate professor, **Korovchuk L. I.** **Destruction of the human capital to organizations under influence of the professional burnout the leader: diagnostics and way of the avoiding.** In article are analysed essence, reasons and effects of the professional burnout in context of the theories of the human capital. It is characterized physical, emotional, behavioural, intellectual and social forming professional burnout managing personnel. The certain role of the higher education in process of the formation to personalities of the manager and are offered priority directions of consulting support, promoting psychological wholeness and balance of the management personnel.

Key words: human capital, management activity, emotional and professional burnout, personality of the leader.

Sklyar H. P., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Yarish O. V.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **Hnypa-Chernevetska L. V.** **Social responsibility as an investment motivation structure in the tourism business.** The evolution of social responsibility nature is considered. Motivational role of social responsibility in the process of making investments in the tourism business is determined.

Key words: social responsibility, investment, tourism business, motivation.

Samojlyk Iu. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Strategic directions of social policy of enterprise.** The essence of the social policy of the company as part of its overall development strategy was disclosed. The basic strategic directions of social policy on the internal and external levels were represented, taking into account relevant factors. Efficiency indicators of the enterprise's social strategy were identified.

Key words: social policy of enterprise, strategy, factors that determine the directions of the social policy of the enterprise, efficiency indicators of social strategy.

Proskura V. F., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Economic evaluation of agricultural enterprises source of cluster.** The paper investigated methods to assess resource support enterprise in agriculture.

Key words: assessment, resource, agriculture, cluster.

Karpenko Yu. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Material incentives management enterprise staff.** The essence of motivation stimulating work, the analysis of the role of the main types of material incentives in the mechanism of motivation of staff, suggested ways to improve the business in modern conditions.

Key words: incentives, staff, basic salary, additional pay.

Bogoyavlenska Yu. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Systemogenesis of management as the modern base of innovative development of the economy.** The problem of systemogenesis of management has been researched; the goal of determining the features and improvement of the validity of its use in the innovative economy has been reached. Aspects of modern governance at all levels of the economy, based on institutionalism, synergetics, has been highlighted. The results has been summarised, taking into account the institutional and geo-economic transformations.

Key words: systemogenesis management, innovative development, synergetics.

Tseben R. L., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Features of construction of the system of skilled management are in the energysupplying companies of Ukraine.** In the article the features of construction of the system of skilled management are examined in the energysupplying companies of Ukraine. The special attention is spared laws, conformities to law, principles of construction of the system of skilled management

Key words: skilled management, energysupplying companies, laws, conformities to law, principles.

Savina N. B., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Samoluk N. M.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **The mechanism of formation of an effective social package.** The article is con-

sidered the classification of social packages and based on the selected features of the mechanism of their formation. In the fullness of effective social package must affect actual personal needs of workers and the results of their individual works have been identified.

Key words: extra stimulus, benefits package, personal needs.

Shkoda T. N., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Financial incentives for staff.** Distinguishing features of enterprise material incentive for different personnel groups are considered in the article. Latest development trends of material incentive sphere in Ukraine are also analyzed.

Key words: material incentive, personnel, remuneration, flexible labour compensation forms.

Bilovol R. I. Cand. Econ. Sci., associate professor. **The essence of human resources in business strategy and methodological principles of its formation.** The paper considers the problem of defining the essence of human resources in business strategy, we prove the necessity of its formation as an integral part of overall business strategy. Design lished methodological approach to the formation of a rational basis of determining strategic alternatives tech human resources management, which is based on matrix analysis method.

Key words: human resources strategy, strategic alternatives, human resources, human resources management.

Kostyshyna T. A., Dc. Econ. Sci., Professor. **Issues of remuneration as the direction of increasing the competitiveness of enterprises.** This article explores the problem of wages in Ukraine, the essence of wages as competitive advantage, the main task of forming remuneration in the context of enterprise competitiveness.

Key words: wages, competitiveness, competitive advantage, competitive wages.

Kalina A. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Organization and economic mechanism of remuneration of labor in system of categories corporate social responsibility.** The article considers the problem of formation mechanism of remuneration labor as a main component of the

economic mechanism. The structure of the economic mechanism, the components of the mechanism of remuneration in the context of corporate social responsibility. Based on the analysis submitted proposals to ensure support functions of remuneration of labor in a market economy.

Key words: mechanism, remuneration of labor, wages, corporate social responsibility, the economic mechanism.

Delia O. V. Cand. Histor. Sci., associate professor. **The role of the communicative competence of the leader in HR Management.** This article filed a short analysis of the characteristics and problems of modern business communication in personnel management and describes the main components of communicative competence of the manager.

Key words: communication, communicative competence, HR management.

Slivinska N. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Growing motivational mechanism of salary based on grading system.** The article examines the stages of construction of grade, appropriateness of use and its impact on the motivational mechanism of wages in today's business environment.

Key words: grade, system of greying, score posts.

Korobkin A. Z., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Ways of improving the analysis of labor costs of personnel of trade organizations.** In the proposed paper presents new approaches to the analysis of labor costs in trade organizations, consumer cooperatives in particular. Special attention is paid to the improvement of the factor analysis of costs by introducing a formula of second-order factor levels.

Key words: economic analysis, labor costs, consumer cooperatives, retail sales, productivity factors.

Gunchenko M. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Naduta-Skrynnik O. K. Peculiarities of formation and implementation of doctor's motivation mechanisms in the functioning of traditional and innovative financial and organizational delivery models of primary**

health care. In the article are presents the results of research the basic elements of the motivational mechanism of work of the doctors involved in different financial and organizational models of primary health care, there prioritize and interrelation. Authors result the comparative characteristic of structures of motivation of work for doctors in order to purpose of revealing of the motivational mechanism of work of the doctors involved in different financial and organizational models of primary health care. Substantiated conclusions concerning influence of existing motivators on quality and efficiency doctors working.

Key words: financial and organizational models, the motivation of physicians, the mechanism of motivation, a motivational factor.

Zelena M. I. Motivation as the key factor increase safety enterprise staff. The article discusses the features staff motivation for the modern market economy. Deals with issues of motivational factors and their impact on business performance stuff.

Key words: motivation, personnel factors.

Engel O. P. Problems audit of human resources in the system of personnel management. The meaning of value audit of human resources in personnel management system and their impact on the efficiency of the organization in terms of transformation of economic relations.

Key words: audit, deficit of key skills, human resources management.

Turchyna V. M. Informative providing and software in performance management. Questions on software and information providing in performance management process are discussed in the article. It is observed both as innovative instruments of job performance management and as method promoting normal level of job characteristics.

Key words: job performance, labor quality, complication of labor, intensity of labor, tension of labor, weight of labor, information technologies.

Taranenko O. A. Human resource capacity to ensure the economic stability of commercial enterprises. In article is proved the role of per-

sonnel potential in management of maintenance of trade enterprises' economic stability and functions of divisions of organizational structure in this process.

Key words: personnel potential, economic stability, functions, management.

Yepishev A. S. Features of organization and payment of labour in the agrarian sector of production. The article considers the existing forms and systems of remuneration of the agricultural sector, analyzes the existent problems and proposes the ways of their decision.

Key words: remuneration, forms and systems of remuneration, motivation, agricultural sector, labour activity.

Maksuta V. V. Aspects of increasing labor productivity in the context of effective human resource management. This article studies the need for research on the improvement of productivity in market conditions in the context of effective management. Peculiarities of labor productivity in enterprises and organizations of Ukoopspilka through which concluded that aspects of productivity growth in the context of effective personnel management in the retail industry not covered in current literature and require further investigation.

Key words: efficiency of labor, labor organization, productivity, productivity management, retail.

Kruchko O. S. Theoretical aspects of skilled policy are on an enterprise in modern terms. The article deals with some theoretical aspects of personnel policy and areas of improvement in the company nowadays. Exposed features the enterprise, it's implementation should ensure the achievement of strategic goals of both employees and businesses in general.

Key words: personnel policies, personnel director, HR strategy, the subject of personnel policy.

Iakymova N. S. Institutional support of vocational guidance control system: features of the functioning and direction of improvement. This article is devoted to institutional support of management vocational guidance of the popula-

tion in Ukraine. The article considers the peculiarities of contemporary issues and management system of vocational guidance in the modern world. Based on the analysis suggested ways of improving the mechanism of system management professional orientation of the population, defined its principles, functions, structure, methods, subjects and objects of control.

Key words: institutional support, the management system of vocational guidance, vocational guidance control mechanism, legal and regulatory framework, levels of management, management subjects of vocational guidance, vocational guidance facilities management, employment centers, educational institutions.

Ischeykin T. E. Innovative development as a subject of research innovation. In this article we present the results of generalization, systematization and scientific views on deepening understanding of the nature of innovation development. Discloses the main areas of research and innovation research paradigms.

Key words: innovation, innovative development, a paradigm of innovation.

Babenko O. M. Development of leadership personality, through participation in student government university. We consider the development of leadership personality through the prism of the student government in high school. Characterizes student leaders of today.

Key words: organs of student government, leadership, effective, resonant, responsible leadership.

Korchaka S. M. The evolution of approaches to the definition of personnel management capacity in the trade. The article summarized some scientific approaches to the definition of «personnel-management capacity in the trade» and defined its characteristics, due to the specific trade area.

Key words: staff, potential personnel-management capacity, trade.

Zotova O. M. The urgency of the application of modern information and communication technologies in personnel management in higher education. Questions are examined in the

article, in relation to expediency of introduction of informatively-communication technologies in a management the personnel of higher educational establishments and positive parties of this process. Modern terms are characterized by the increase of role of personnel in educational establishments. In this connection the special actuality on this stage is acquired by the questions of management informative development of personnel. Main direction of alteration of control system by the personnel of educational establishment is his radical improvement, adaptation to the modern terms, mass use of the newest computer and telecommunication technique and forming on her basis of high-efficiency informatively-administrative technologies.

Key words: management, management, transformation of management a personnel, automation of management a personnel, information, of informatively-communication technologies, informative strategy of development of personnel, informative environment, informative society, informative culture, development of personnel, a personnel.

Plotnik O. D., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Motivational monitoring as a factor in increasing the productivity of labor in the-agricultural enterprises.** Essence and purpose of the motivational monitoring is considered in the article. The structure of motivational factors of workers and specialists of agrarian enterprises of the Poltava area is investigational. The dynamics of salary and labour productivity is analysed in agriculture. Principles and ways of improvement of motivational mechanism are certain in agrarian enterprises.

Key words: motivation, motivational monitoring, salary, labour productivity, material stimulation.

III. FINANS AND CREDIT

Dadashev B. A., Dc. Econ. Sci., Professor. **Gryzenko O. I.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **Rating score credit unions.** The article is devoted to the systematic study of the problems of improving the competitiveness of Credit Co-

operatives in Ukraine through the implementation of the rating of the credit union.

Key words: co-operative movement, credit society, co-operative, rating, rating.

Leskova O. I. Britchenko I. G., Dc. Econ. Sci., associate professor. **Bank marketing as a way to avoid bad debts of banks in times of economic recession.** Principal reasons which resulted in the origin of problem debt in the bank sector of Ukraine are resulted. The analysis of credit brief-case and outstanding debt is conducted in the jars of Ukraine after 2007–2011. Certainly key role of marketing information in a fight against a problem debt.

Key words: problem debt, banking marketing, financial crisis.

Cherniyvcka O. V., Dc. Econ. Sci., Professor. **Rafalcka O. M. Methodology to evaluate the effectiveness of the provision of financial resistance of the enterprise of Consumer Cooperatives in Ukraine.** The article deals with the content and structure of the control mechanism of financial stability of enterprises of consumer cooperation.

Keywords: financial stability, financial stability, management mechanism, the effectiveness of management mechanism, integrally-point score.

Chernenko K. W. Didenko I. V. Rating financial condition of grain-processing sub. The questions the importance of assessing the financial condition of the company, its solvency, financial stability, external and internal analysis of the agricultural sector.

Key words: financial position, financial analysis, external financial analysis, internal financial analysis, financial condition of an economic entity.

Gordienko V. O., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Timoshenko M. V. Trends in bank lending and economic growth in Ukraine.** Particular qualities of bank loans structure is discussed in the period of 2005–2011 years. On the base of correlation and regression analysis interdependency of credit policy and the economy growing is investigated.

Key words: bank loans, credit policy, non-financial corporation, sectors of economy, structure of industry, linear regression, multifactor model.

IV. ACCOUNTING AND AUDIT

Kravchenko I. Ju., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Zakharchenko V. Ju.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **Sobol' A. O.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **The control system of tax payments.** In the article we investigate the control function in the management of the company tax payments. The effect of tax payments to the control of an enterprise and its main task.

Key words: tax payments, control, costs, optimization, and tax evasion.

Platonova I. A. Problems and prospects for auditing in Ukraine. Determined the actual state of development of audit in Ukraine. Outlined the main problems of auditing and suggests promising ways to overcome them.

Key words: auditing, documentation process, efficiency, problems of audit, reserves, system audits, system organization, standards, influence.

V. HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

Kichko I. I., Cand. Econ. Sci., associate professor. **The evolution of approaches in studying the categories of «needs».** The classical, marxist, marginal, institutional, subjective and physiological, humanistic approaches to studying needs are examined. The broadening of the subject and

method of needs studying as the result of the evolution in economic thought is shown.

Key words: needs, approaches, methods of researching, subject of studying, evolution of approaches.

Gasyuk L. N., Cand. Econ. Sci., associate professor. **National youth training people in the light of pedagogy.** The actual issues of national youth education in the light of traditional culture, folk pedagogy. The problems and proposed ways of improving education in conditions of social crisis in society.

Key words: education, culture, traditions, folk educator wisdom.

Klymenko V. I. The development of cooperative organizations in Ukraine: istorchiesky aspect. The formation and evolution of cooperative sector of credit system of Ukraine is discovered in the article. The activity of different credit cooperative establishment types and its social structure is analyzed.

Key words: saving and credit partnership, «Rural paydesk», krayovy soyuz kredytovy.

VI. EDUCATIONAL ACTIVITY

Johnson C., Professor of Holyoke Community College, USA, MA. **Borovikov A. V.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **The experience of teaching the subject «Information technology in the management of personnel and labor economics».** The article is filling the experience of teaching the subject «Information System in HR Management and Labor Economics».

Key words: MIS, HR management, labor economics.